

in falsis fratrib? et hoc notat ex
glosa q̄ incipit ludū psimael ac̄.
q̄ valde notāda est cōtra hēticōs
q̄ in ea continet q̄ heretici iuste
a p̄ncipib? legalibus p̄mis affli
guntur h̄ est q̄ in manifestacōne
sue deitatis ondit verbū incarna
tū p̄ ptātem autoitatis quā exhi
buit in cultu dei **Ca. iij.**

ERat autē hō ex pharise
is. ac̄) **H**ic incipit mani
festacio ptātis vbi fm̄
q̄ ipm̄ est diuina opacōe opati
uū et eruditūū aliqd̄ a se ad san
ctificacōem **E**t h̄z duas ptes. **I**n
p̄ma onditur ptās et erudicio in
institutōe et sanctificacōe et effectū
sacramēti regeneracōnis et hęc de
terminatur in hoc. iij. caplo. **I**n
sc̄da tangitur ptās et erudicio de
grā significata in aq̄s et h̄z ctine
tur in p̄ma pte q̄rti capli. **I**stud
autē caplm̄ in tres ptes diuidit
in quaz p̄ma tāgit de sacramēto
regeneracōis q̄tū ad institucōez
et sanctificacōem atq̄ officium **I**n
sc̄da autē pte tangit q̄ talis san
ctificacio fidei opantis in sacramē
to finis ē missiois verbi in mūdū
In. iij. aut pte ponit erudicio de
purificacōe quā facit sac̄mentū
Sc̄da ps incipit ibi **H**ic de? di
lexit mūdū. **T**ercia at incipit ibi
pt? hęc venit ih̄s et discipuli ei? in
iudeā. ac̄) **P**rima h̄az p̄cū subdi
uidit in duas ptes in q̄z prima
accipit occasiōem veniēdi ad hāc

doctrinā. **I**n sc̄da autē ponit do
ctrinā ipsaz ibi. **R**espōdit ih̄esus
et dixit ei amen amen dico tibi ni
si quis renatus fuerit. ac̄) **I**n pri
ma sex cōtinentur **I**n quozū pri
mo ille per quē ad doctrinā istaz
pueitur describit a natuā. sc̄do
a religiōe. tercio a nomie. quarto
a dignitate ptātis. quinto a diligen
cia inq̄sitionis. sexto a studio p̄q̄
rēde veritatis dicit ergo **E**rat at hō
Continuat ad p̄cedens q̄z didū
ē q̄ multi crederēt in eū vidētes
signa de q̄bus vn? fidē acceptā
iam p̄ visioez signoz p̄ducere in
tebat ad veritatis p̄quisitionē et
sic erat hō racionabil et intellāis
colens cōtemplacōem **H**omo ei
est q̄ colit intellectū **G**en. i. **F**acia
mus hōiem ad p̄maginē et simili
tudinē nrām **E**c̄c̄. xvij. **D**e? de ter
ra creauit hōiem et fm̄ se exstiuit
illū virtute. **V**irt? autē que ē fm̄
deū est v̄tus intellect? qua hōmo
est hōmo et q̄ colit illā: colit virtu
tem diuinā et illam **I**ste secut? est
in hoc q̄ vidit miracula ad fidē
inducētia verē se esse hōminē pro
bavit: ex phariseis: ecce religio.
Actū. xxvi. **S**c̄dm̄ certissimaz
sc̄tā nostre religionis vixi pha
riseus **P**hilipens. iij. **S**c̄dm̄ le
gem pharise? pharisei enim et
resurrectōnem credebant futurā
et animarū post mortem retribu
ciōem quod alij esse et saducei nō
credebāt (**S**ap̄o dem? nomine)

Ecce descriptio per nomē. nicodemus enim effluxio terrenitatis interpretatur quā iam terrena postposuit. quasi ab eo effluerit et ad studium se trātulit spiritalium. Unde et dominus eum in spiritalibus instruxit. **Cor. ij.** Spiritus hō diiudicat omnia et ipse a nemine iudicatur. **Col. iij.** Que sursum sunt sapite nō que super terrā. quia terrena effluxa sunt ab ipso (princeps iudeorum) ecce cōmēdacio a potestate dignitatis. vel a dignitate potestatis. **Ysaie. xxxij.** nō enim vocabitur amplius is qui insipiens ē princeps et ab hac potestate principatus resistit iudeis in domini frementibus. **Job. vij.** Cū dixit nūquid lex nrā condemnat aliquem nisi prius audierit ab eo. **Ysaie. xxxij.** principes in iudicio perunt. Est autē iudeorum princeps qui cōfiteles vel glorificantes interpretatur. per quos boni significatur quorum primum ē iste qui primus venit: de sacramēto regnacionis instruendus. **Ps.** Notus in iudea deus in isrl magnū nomen eius. **(Hic venit ad ihm nocte)** hic a studio et diligēcia inq̄sicionis cōmēdatur. quia enim venit propria relinques: diligēcie et sollicitudinis fuit. quia autē ad ihm venit fuit signū fidei. quia autē nocte venit et secretū significabat. quia extra strepitum discere veritatē voluit et hūanum quedā timorē et verecūdiam passus ē ut dicit **Cris.** quod detentus co

taz alijs in publico venire ausus nō fuit. De primo dicit in psalmo accedite ad eum et illuminamini et facies vre non confundentur. **Ecc. li.** Appropiquate ad me itōdi et cōgregate vos in domū discipline de scōdo quod saluatores qui sunt **Ysaie. ij.** venite ascendam in montem dñi et docebit nos vias suas **Deut. xxxij.** Qui appropinquat pedibus suis accipiet de doctrina eius. de tercio hoc est quod nocte venit quātū ad hoc quod venit in secreto. **Job. iij.** In nocte quā solz sopor occupare hōies pauor tenuit me et tremor. et post pauca et quā furtiue suscepit auis meas venas fusu rii eius. **Ps.** In die mādauit dominus misericordiam suam et in nocte canticū eius quātū ad timores quia tēbat accedere publice. **Ysaie. xxvi.** Anima mea desiderabit te in nocte et spū meo in precordijs meis. de mane vigilabo ad te. post media nocte surgebā ad cōfiteles super iudicia ois tui (et dixit ei rabbi scimus quia) ecce studiū perquire de veritatis et dicit tria magisterij scilicet cōfessionē. magisterij autoritatē et autoritatis per signa euēdēcia probatā racionem. dicit ergo de primo: **Rabbi:** hoc est magister. **Job. iij.** dedit nobis doctorem iusticie et descēdere faciet ad nos ymbrem matutinum et serotinum. doctor enim est magister cuius eloquiū stillat in gracia sicut

ymber tepane? et in gloria sicut
ymber serotin? **Ysa. xxx.** Erunt
oculi tui videtes pceptorem hoc
est mgrm et aures tue audiētes
verbū post tergū mouentis. Au
ditatē aut tangit cū dic scim?
qz (a deo venisti mgr) Illi ei cre
dendū est per omnia q se a deo p
bat xmissse. **Jo. iii.** Qui de celo ve
nit sup oēs est **Math. xii.** Mgr
scim? qz verax es et viā dei in veri
tate doces. **ac Joh. xii.** A deo exi
uit et ad deū vadit. **Nemo em pt**
facere hec signa q tu facis nisi sit
deus cū eo) Rō est autoitatis di
uine quia p signa credidit. **Ideo**
signa p rācōne inducūt Joh. xv.
Risi signa fecissem inter eos que
nemo alius facit p dūm nō habe
rent Joh. ix. A seculo non est au
ditū quia q̄s aperuit oculos cecī
nati nisi esset deus cū eo. nō possz
facere q̄c q̄. **Sed cōtra Math. v**
ij. Multi dicent michi in die illa
dñe domie nōne in noie tuo pphe
tauim? **Rōne in noie tuo demo**
nia eiecim? **Et ego cōfitebor illis**
qz nūq̄ noui vos. **Sed ad h̄ di**
cedū q miracula fūit ppter infi
deles vt auertātur sed illi qui mi
racula faciūt illa facere nō pnt mi
fi de? vt opans sit cū ipsis **Sed**
qz miracul vt dicit Gregori? Ali
qn fiunt ad demōstrandā sancti
tatē p sone. **Semp autē ad demō**
strādum sanctitatē ecclesie. **Ideo**
aliqn fiunt per bonos in p̄sencia

ifidelū ad fidem edificādoz. ali
qn fiunt p malos in fide tñ eccle
sie. **Sed hic n̄p cōdem?** sumit ar
gumentū a mō faciēdi signa: qz
dñs fecit illa in ptate sua sine in
uocacōne et supplicacōne et iō hoc
qz dicit nisi fuit deus cū eo intel
ligit qz diuinavtus opans habi
tet in xpo nō sicut in alio sancto
qui p supplicacōem impetrat fie
ri signa. s̄ sicut aliqd diuinuz la
tens in corpe cristi. sicut et ipsi iu
dei viderūt igneū quiddā et diu
nū radiare de ipso et ideo n̄p cōde
mus venit ad qrendū veritatē ab
ipso sicut ab eo in q̄ latebat ali
qd diuinū et iste est lr̄e intellcūs
Tñ verum est qz de? est q̄drupli
in creatuis scz p essenciā et p̄ncā
et poteciā et p inhabitatē grām
et p corpalem v̄mionē et naturalē
et p glorie informacōnem et p̄mo
mō est in om̄ibz. sc̄do mō in san
ctis. tercio mō in xpo. et q̄rto mō
in glorificatis. **Sz cum h̄oie d̄z el**
se qn ei p̄stat auxiliū p opaciōez
p̄s Cū ipso sum in tribulacōe en
p̄iam. ac. p. Cor. xv. **Nō ego at**
s̄ gracia dei meū. homo autē est
in deo sicut in cōtinente. **Actu. xv**
ij. **In ipso viuim? mouemur et fu**
mus. Math. xii. **Qui nō colligit**
meū dispergit et q̄ non est meū
cōtra me est. **Deus autē dicit esse**
cum xpo quia diuinū aliqd radi
abat de ipō qd ip̄suz deū esse ostē
debat. **Actu. x.** **Pertransiuit bene**

faciendo et sanando omnes oppressas a dyabolo quoniam deus erat cum illo. **Joh. v.** opa que ego facio ipsa sunt que testimonium perhibent de me (**Rndit** ihus et dixit ei) **Hic** incipit doctrina de sacramento regenerationis. **Et** dividit in tres partes. **In** quarum prima dat regenerationis doctrinam quantum ad effectum et materiam et spiritum in sacramento operantem. **In** secunda autem specialiter tangit doctrinam quantum ad iauvementum per passionem cuius virtute baptismus celum aperit. **In** tertia tangit effectum quantum ad fidem passionis. **secunda** pars incipit ibi: **Et** nemo ascendit in celum: **Tercia** ibi et sicut moyses etc. **In** prima hanc adhuc tres paragraphi dicuntur. **In** quorum primo ponitur illuminatio de regeneratione que fit in baptismo. **In** secundo ponitur illuminatio de spiritu regenerante ibi: quod natum est ex carne caro est. **Tercio** ponitur illuminatio quantum ad veritatis imobilitatem in utroque istorum ibi: **Rndit** nicodemus et dixit ei quomodo possunt hec fieri. **Adhuc** in primo duo dicuntur. scilicet doctrina regenerationis et explanatio doctrine. ut fit intelligibilis. ibi: dicit ad eum nicodemus: **In** primo tria dicit veritatis scilicet confirmationem (**Amen amen**) hoc est vere vere. quia habet veritatem consilii eterni in perfinitione patris et habet imobilitatem in verbo ubi increati hoc pronuntiantis. et

ideo bis dicit: amen amen. **ij. Coz.** i. non est in illo est et non habet in illo est (**dico tibi**) ad tuam illuminationem et utilitatem. **Ecc. xxiiij.** illuminatione omnes sperantes in domino (**Nisi quis renatus fuerit denuo**) **Nati** enim fuimus primo in statu in nocentie et mortui fuimus morte culpe que nos a via vite et gratie separavit. **Gen. ij.** quacumque die comedetis ex eo morte moriemini. et ideo per sacramentum oportet nasci denuo secundum formam filii dei. **Jacobi. i.** voluntarie genuit nos verbo veritatis. ut finimus in actu aliquod creature eius sic enim per sacramentum fidei dat fidelibus partem filios dei fieri de quibus dicitur quod ex deo nati sunt in forma dei quam per peccatum amisserant. **Mal. ij.** Nunquid non vnus est pater omnium nostrum? vnus enim omnes adoptiuos generat in formam et hereditatem suam. **Rom. viij.** quos presciuit conformes sibi ymaginis filii sui hominis et vocauit supple regenerationis sacramento. **Ysaie. lxiiij.** pater noster es tu. nos vero lutum et fictor noster tu et opa manuum tuarum omnes nos. sicut enim denuo nascimur natiuitate diuina. quia prima natiuitas est innocencia per patrem deum et secunda post lapsum est natiuitas in forma filii dei per regenerationis sacramentum. **tercio** tangit defectum qui est in non suscipiente sacramentum (**Non potest videre regnum dei**) visio autem hec prateritue debet intelligi sic videt

agricola ea q̄ sunt culture q̄ aliq̄
nō videt. Et pistoz videt ea q̄ sūt
artis pistoier edificatoz ea q̄ sūt
edificacōis a sic de alijs. Sic em̄
ad opus a iusticiā videt is q̄ p̄ci-
pit sacramentū fidei ea q̄ p̄tinent
ad iusticiā fidei q̄ alius nō renā-
tus videre nō p̄t. Regnū autē dei
in q̄ regnat de? sicut etiā alibi di-
xim? dicitur cōpleta a cōfirmata
ptās iusticie d̄me in qua regnat
de? sicut rex regnat i h̄is qui cu-
stodiūt leges ab ip̄o rege confir-
matas. **Luc. xvij.** Regnū dei intra-
vos est. **Math. vi.** Aduciat reg-
num tuū p̄s Regnū tuū deus reg-
num oīni seculoz v̄ga directiōis
v̄ga regni tui. **Contra** h̄ac expōsi-
tiōem videt esse gl̄o. que dicit nō
p̄t me cognoscere: intelligi debet
vt regē in suis regnantē q̄ agno-
scitur in iusticijs a legib? suis. In
illis em̄ videtur visio veritatis hic
p̄ meritū a i futuro p̄ p̄mū a sic
in idē redit gl̄ose intellcūs p̄ hoc
etiā soluit qd̄ obici p̄t p̄ illud **Lu-
ce. xvi.** Vir diues in regno dei vi-
dit lazarū qz diues cū malus eēt
nunq̄ vidit regnū dei visioe acti-
ua qz nunq̄ vidit iusticias ip̄si?
sed vidit lazarū in splendore iu-
sticie visione simplicis intellcūs
a hoc non vocatur hic videre reg-
num quia intelligitur de visione
beneplaciti que ad op? pertinet
Sapie. x. Ostendit illi regnū dei
a statim seq̄tur a dedit illi scienci-

am sanctorū qz dedit illi scienciā
practicā hoc est operatiuā sancto-
rū regni illius qd̄ est preceptorū
a statutorū ipsius regni in q̄bus
illū honestavit in. **ic. 23.** h̄ iadit
q̄stio vtrū iste sermo ex tpe quo
platus est habueit vigorē. vide-
tur qz sic: qz nō exiit verbū dei
vt d̄r **Thob. xiiij.** **Marci. xiiij.** **Lu-
ce. xxi.** **Math. xxiiij.** Verba mea
nō transibūt. In otariū autē hu-
ius est qz ex tūc non om̄s saluati
baptizati fuerūt cum tñ multi sp̄e
in deo habētes fuerunt mortui q̄
nichil sciuerūt vel scire potuerūt de
sentēcia i occulto noctis ad nyco-
demū prolata. **Ad** hoc dicit mgr̄
bugo de s̄cto victore qz tria sūt
tpa gr̄ie ante legē scz a an̄ sentē-
ciā istā in quo baptism? nō fuit
sed circūcisio ab originali purga-
uit a ante legē ab eodē purgavit
fides a sacrificia que ab illis fie-
bant. **Secūm** temp? fuit quo lex
finita fuit a euangeliū inchoauit
Tercū autē temp? quo doctrina
euāgelij p̄dicacōne apostolica p̄-
orbez est vulgata. In p̄mo ergo
tpe multi fuerūt saluati sine bap-
tismo. In sc̄do tpe multi saluati
sūt sine baptismo a multi p̄ bap-
tismū qz tūc simul a circūcisio vt
finita a euāgelij vt inchoandū
ocurrerūt. In tercio autē nullus
saluat sine baptismo quia i illo
exiit son? apostolorū in fines or-
bis terraz in q̄ nemo exausatur.

Ad obiecta dicit idē hugo q̄ do-
minus in v̄bis istis secretū confi-
liū suū. amico suo nicodemō re-
laui et nō ad hęc ista vt cōmunē
sententiā p̄tulit s̄ post resurre-
ctionē q̄n̄ Math̄. vltio dixit bap-
tisanes eos in noīe patris et filij
et sp̄s sancti. et p̄ hoc patet q̄ ver-
bū domini nō exadit s̄ obligare
p̄mo incepit q̄n̄ cōmuniter vt sta-
tutū p̄mulgat. Alij q̄dem r̄spō-
dent aliter dicētes q̄ multiplicat̄
instituit baptismus. q̄ntū enim
ad t̄mitatē op̄antē virtutē r̄gene-
ratuā: dicūt baptismū institutū
in baptismo d̄ni quo ip̄e baptis-
tus fuit. Math̄. iij. et Luc̄. iij. q̄
ibi trinitas apparuit. q̄ntum ad
materiā et sp̄itū institutū est h̄
q̄ntum autē ad formā debitā in-
stitutū est Math̄. in fine. Sed
q̄ntū ad ap̄onem ianue institu-
tus est Luc̄. iij. Sed hęc solucio
nulla ē q̄ in baptismo d̄ni quid
factū sit ōndit̄ nihil aut̄ p̄ modū
statuti p̄mulgat. Similit̄ Ma-
th̄a vltio q̄d fieri debeat p̄cipit̄
et nō p̄mulgat̄ aliquod statutū
hic aut̄ directe statuit̄ et ideo so-
lucō hugōis ē vera et tenēda. (dic̄
ad eū nicodem?) hic ponitur ex-
planacō vt melius p̄prehendat̄.
habz autē duo: questionez dubi-
tatis. et illuminacōnem dubiū il-
lud illuc dātis. In p̄mo duo di-
cūtur. p̄mo em̄ ponit dubiū. Et i-
sc̄do r̄acōnem infert dubitantis.

De p̄mo ait: dic̄ ad eū nicodem?
dubitatis ē querē tunc primo ap-
paret ei veritas. s̄ querit vt disce-
re intendēs et nō temptator̄ infidi-
ofus. Math̄. vij. q̄rite et inueni-
etis. (Quō) q̄ modū querit in ver-
bo nō dubitauit. sciuit em̄ verbū
ēē sapiencie et sic nō ēē euacuan-
dum. Ysaye. lv. Verbū q̄d egre-
ditur de ore meo nō reuertet̄ ad
me vacuū s̄ modū querit. Luc̄. i.
vnde hoc sc̄ia: ego em̄ sum senex.
(potest h̄o nasci cū sit senex.) de-
nato em̄ p̄cedit natura in semiū.
et nō reuertitur. de senio i iuuētū-
tem et natuuitatem p̄me infancie
Er̄at em̄ nicodemus vt dic̄t glo-
sa figurā tenens cathecumīnorū.
qui nondū nouerūt ea que sunt
de sp̄u regeneratē. Vñ supra i no-
ctē venit. i. Cor̄. ij. Animal ho-
mo nō p̄cipit ea q̄ sunt sp̄s dei.
stulticia em̄ est illi. q̄ sp̄ualit̄ ex-
aminat̄. sciuit at̄ ille carnalia t̄m̄
agnoscens q̄d dixit Ysaye. lxx.
Puer centū annorū moriet̄ et pec-
cator̄ cētum ānorū maledict̄ ē
et ideo n̄ putabat ēē aliquā r̄gnia
cōem. s̄ putabāt q̄ at̄qui in pec-
catis eēt morituri et nascitūi nas-
cūtur n̄ renascituri. (Nūquid po-
test r̄c) r̄acio est impossibilitatis eo-
rum que dicebāt. nō em̄ vidit re-
ditū ad vterū vñ exierat et ideo di-
c̄t. (Nūquid potest aliq̄s in v̄trē
mris sue: carnalis: iterato intro-
ire) q̄d āgustia v̄tris et perfectio

nati n̄ p̄mittūt (ā r̄nasci) .q. d. n̄
Qd aut̄ est h̄m naturā ip̄sibile
quā solā iste cōsiderat valde est fa
cile h̄m culpā n̄ est ip̄sibile h̄m
grām h̄m culpā ei mater est cō
pia in cui? v̄terum regreditur q̄
oia agit h̄m fomite cōcupie **Eze. x**
vi. In die ort? tui non est p̄sus
umbilicus tu? ā in aq̄ nō es lota
ī salutē aqua at̄ h̄c baptisimat? **?**
est q̄ lauat ī salutē eos q̄ r̄nascū
tur ad grāciā h̄ nō eos q̄ adhuc
m̄ris cōcupie adherēt umbilico.
Job. iij. **N**ud? egress? sū de v̄to
m̄ris mee ā nud? reuertar illuc h̄
est de v̄tero cōcupie sū egressus v̄
stib? virtutū spoliatus ā om̄ die
iterās p̄ctm̄ ad v̄teruz cōcupie reu
tar **Eccl. xl.** Occupatio m̄gna cre
ata est om̄ib? hoib? ā iugū gra
ue sup filios adā a die exit? eorū
de v̄tre m̄ris vsq; in diē sepultu
re in m̄rē om̄ sic enī om̄es filij
ire nascuntur **Epl. ij.** **E**t iteram?
p̄ctm̄ in actualibus p̄ctis qn̄ ad
v̄terū fede m̄ris reuertm̄ ā hoc q̄
dē est in m̄rē mala de qua p̄s. **Ec**
ce enī in im̄q̄tatib? cōceptus. ā.
Hec est ei mala natitas h̄m quā
tota die fit ad v̄teruz regressus est
et alia natitas nature **Job. xvi.**
Mulier cū parit tristitiā h̄z ā cū
pepit iā nō mem̄it pressure p̄pter
gaudiū qd̄ h̄z qz nat? est homo
in mūduz h̄m quā natiuitatē ad
v̄terū nō p̄t esse regressus. tertia
natitas est grē de qua p̄me **Job.**

vlē. **Q**ui nat? est ex deo n̄ peccat
h̄ gnācio dei cōseruat illum ā ma
lign? non tangit illū et h̄m hanc
generacōem possibilis est regres
sus ad v̄terū grācie in q̄ p̄ regnā
cōis sacramentū r̄nascim̄ ā h̄c
egressuz ā h̄c regeneracōem ny
codem? ignorauit. **E**st alia nati
tas glorie de q̄ **Job. xi.** **C**um te cō
sumptū putaueris ouieris vt luc
fer h̄m quā itez nō est possibili?
regressus h̄ est ergo qd̄ dicit **R̄n**
dit ih̄s **E**cce illuminacio declarās
dubitacōis rōem dicit at̄ tra. s.
sermōis cōfirmacōem q̄ exigif
vt satis fiat dubitanti cum dicit
(amē amē dico tibi) qd̄ veritate
h̄mōis ā cōfirmacōe veritatis di
co tibi trepidatis ei ā dubitatis
cor nō cōfirmat nisi sermōe ā iura
mēto **Deb. vi.** **H**om̄es p̄ maio
rē sui iurant ā om̄is cōtrouersie fi
nis ad cōfirmacōem est iuramē
tū in quo abundanci? volēs deus
pollicitacōis sue oñdere heredib?
imobilitatē consilij sui in̄posuit
iurandū vt p̄ duas imobiles
res q̄bus ip̄sibile est mētiri de
um fortissimū h̄eam? solaciū h̄ ei
sup̄ rōem sūt ā iō p̄bari nō p̄nt
ā iō cōfirmacōe h̄mōis accipiūt fi
dē **E**t attēde qz nō irascif ad nyco
demū h̄mōem d̄m̄ ip̄sibile iudi
cātez h̄ māfueze instruit ā paulatī
ad intellcū spūaliū manuduāt
Ma. xliij. **C**alamū q̄ssatu nō cōte
ret ā linū fumigās non extinguet

67
et ideo addit (Nisi quis renatus
fuerit ex aqua et spiritu sancto) quasi
diceret de terrena non intelligo na-
tuitate sed de illa que est per sacramen-
tum gratie in qua: nisi quis renatus
fuerit: ad similitudinem prime in-
nocentie quantum ad immunitatem culpe
Vape-i-lauamini: mundi estote
auferte malum cogitationum vestra-
rum ab oculis meis et hoc est ex aqua
ut materia habente vim regeneratiua
et spiritu sancto regenerante. Gen-i-
Spiritus domini ferebatur super aquas.
Ps-xxx domini super aquas deus ma-
iestatis intonuit. Sic enim complet
sacramentum quantum ad aqua visibile ele-
mentum per virtutem ablutiua simili-
tudinem facit exteriori et spiritus regene-
ras operacionem mundicie facit interiori
Joh-i- Ipse est qui baptizat in spi-
ritu sancto Num-i-xix- qui aqua ex-
piacionis aspersus non est: immun-
dus est et manebit immundicia eius
super eum. Ezech-xxv- postquam ve-
nerit illuc aque sanabunt et uiuent
omnia ad que uenit torrens uiuent
(non potest introire in regnum dei) tercia-
um est. confirmat enim sermonem expla-
nat modum regeneracionis et expla-
nat penam regeneracionem negligens
dicens: non potest introire ut pos-
sessor in regnum dei: Introire enim
in regnum est uidere ipsum. quia visio
ut dicit Aug- est tota merces dum
modo fit visio pascens uidentem
que est visio amata et habitata. et hoc
est visio ubi visus lumine suo pa-

sciente intrat in uidentem et uides per
benedictionem intrat in re uisam et
hanc uisionem non nisi boni habere
possunt Math-xxv- Intra in gaudi-
um domini tui. Sic enim hic intramus
in regni iusticiam et in futuro intra-
bimus in regni gloriam et sic cum pri-
mo dixerit: non potest uidere: hoc di-
cit: non potest introire in regnum dei
quia sapiens-xxv- nosse te: est consumi-
mata iusticia et scire iusticiam tuam
et uirtutes tuam: radix est immortali-
tatis. Sapiens-vi- Concupiscen-
cia sapientie adducet ad regnum perpe-
tuum. Concupiscencia enim sapientie in ui-
sione benedictionis iusticie dat regnum
iusticie in quo regnat deus. Et
obicit contra ea que hic dicuntur quia
multi baptisati baptismo sanguinis
sine aqua et similitur multi bap-
tisati baptismo flammis hoc est spiritus
in penitencia et nunquam in aqua im-
mersi sunt: regnum dei intrauerunt et sic
non semper necessarius est baptismus
aque. Sed ad hoc respondet magi-
ster in sententijs suis dicens. quia
uerum est quod quidam in sanguine
baptisati et quidam in spiritu scilicet
baptisati saluantur. sed hoc in il-
lis ubi sacramentum aque non est
religionis sed articulus necessi-
tatis excludit hoc est qui morientes
martirio uel naturali morte fide
uera querunt in aqua baptisari et
habere non possunt. quod ergo dicit
dominus: nisi quis renatus fuerit etc. hoc est
regeneracione quam facit aqua et spiritus

hanc at regnacione facit sanguis
et prima in articulo natiuitatis ubi
baptismus aqua haberi non potest sed so-
lucio satis est ueniens in loco isto.
(Quod natus est ex carne. etc.) In
parte ista ponitur illuminatio quantum ad
spiritum operantem. diuiditur autem hec pars
in duas. In quarum prima tangit illumina-
tionem quantum ad spiritum operantem per-
fecte. **S**ed quia carnis adhuc nycode-
mus oculos ad tantum lumen attol-
lere non ualuit. **I**ohannes in .ij. parte non intel-
ligentem ad fidem eleuat ut quod intel-
ligere non ualet saltem credat ibi rati-
onem nycode-
mus. **A**d huc in prima parte
duo sunt paragraphi. In quarum primo
operantem spiritum explanat. in secundo
per similitudinem probat ibi: **S**piritus
ubi uult spirat. In primo adhuc
duo facit in quarum primo generationem
carnis permittit. In .ij. generationem
spiritus subintroducatur. dicit ego quod
natus est ex carne. quod dicitur bene dico quod
non intrat in regnum qui non est natus
ex spiritu aqua quia quod natus est ex
carne adeo corrupta (caro est) hoc est
carnis est quia sic dicit **A**ugustinus. omnis
homo generatione carnis est adu-
er-
sa persona est particularis homo et ideo in ge-
neratione ista: generatio carnis trans-
mittit per se originale et ideo generat car-
nem in peccato originali existentem. In
hac enim generatione portamus
ymaginem fremi parentis **Gen.** .v.
Venit adu-
er-
sa filios ad ymaginem
et similitudinem suam hoc est in peccatis
existentes. In generatione enim carnis ex le-

ge concupiscentie que est filia peccati dicit
Augustinus. per se originale in se
in puulis et sic intelligitur quod natus
est ex carne. hoc est quod non habet
mouens ad generationem nisi concu-
piscenciam carnis: caro est: carnale
est habens carnis corrupcionem ut
formaliter intellecta accipiat locu-
tio potest quod materialiter. **S**apientia .x.
.ij. **E**rat enim semine maledictum ab ini-
cio et naturalis malicia eorum et im-
mutari non poterat. **Rom.** .vii. **S**ed
quod non habitat in me hoc est in car-
ne mea bonum non uelle adiacet mi-
hi. perficere autem bonum non inue-
nio et ibidem uideo aliam legem in me-
bris meis repugnantem legi mentis
mee et captiuantem me in lege pec-
cati que est in membris meis. **A**d
hac ego lege peccati per se originale
le transfunditur et sic natus ex carne
caro est. **(Et: per oppositum: quod natus
est ex spiritu)** in quo in utero ec-
clesie non est nisi spiritus operans
et mouens (est spiritus) formaliter
intelligendo. hoc est spiritualis
habens formam spiritus ad uitam
gracie sicut fit natiuitas per spiri-
tum in sacramento. **I**ohannes primo.
Qui non ex sanguinibus neque ex uo-
luntate carnis neque ex uoluntate ui-
ri sed ex deo nati sunt. **I**lli ego na-
scuntur in spiritu uiuificationem pri-
me **Corinthios.** .xv. **S**ic portauimus
ymaginem terrenam sic et portemus
ymaginem celestis. **N**atum er-
go generatione primi adeo est caro.

et renatum regnacione scđi est spiritus hoc est spirituale. hoc est ergo quod dicitur sicut dicitur. **i. Cor. vi.** Qui adheret deo unus spiritus est. **Ysa. pe. xxvi.** a facie tua dñe concepimus et qui parturimus? et peperimus spiritum salutis. De carne autem quod dicitur modo nascitur ex carne. **i. Cor. xii. xv.** caro et sanguis regnandi non possidebunt. nec corruptela in corruptela possidebit. Ex quo ergo sic se habet in generatione carnis et spiritus. **(Non mireris quia dixi tibi oportet enim vos nasci denuo.)** quod sicut peccatum unum in generatione corrupte carnis claudit regnum ita iusticia unius in regnacione spiritus regnum aperit. **Et ideo si regnum intrare vultis: oportet vos nasci denuo: neque hic est aliquid mirandum** quod sic medicina contra originale peccatum ordinatur quod nec insolitum est nec preter spem et facultatem ammirantis. **i. Pet. i.** Regnavit nos in spiritu vivaz hereditate incorruptibilem et imarcescibilem et incotamiatam conservatam in celis. **Vide** enim hoc generacionem mirabilis. quia dicitur **Ysa. pe. ultimo** quis audivit unquam tale aut quis vidit huic simile. **nunquid parturiet terra in die una a pief gēs fil?** **Sed** ad hoc dicendum quod quidem ista generacione est mirabilis sic dicit **Ysa. pe.** hanc tamen posita generacionis causa que est spiritus sanctus operans in sacramento: cessat ammiracione. quod non est mirum si spiritus

factus formam gratie dñs generat adoptionis filium spiritualem et hoc intendit dñs dicens: non mireris: quia iam tibi adoptionis spiritum regenerantem in sacramento revelavi et in illo: oportet vos nasci denuo. **Actum.** i. vos baptisabimini spiritu sancto non post multos hos dies. **Joh. i.** hic est qui baptisat in spiritu sancto et hoc sicut **Cris.** probat a minori: quod minus videtur quod (spiritus) hoc est corporea substantia spiritualis et invisibilis sicut est ventus (ubi vult) hoc est libere quasi habeat liberam sue spiracionis voluntatem (spirat) undique perflans. **Ecclesiastes. p.** iustitias uniuersa per circuitum pergit spiritus et in circuitos suos reuertit (et vocem) hoc est sonum aspiracionis (eius audis) aure corporea. **Ezech. i.** Audiui vocem modicis magne post me (hanc nescis unde veniat) quod substantia eius est invisibilis et ideo visu exterioris preceptionis nescis vias eius (aut quod vadat). **Ecclesiastes. x.** ignoras que sit via spiritus et que radone conpingatur ossa in ventre pregnantis. **Sed** contra bene sentitur quod ventus flans ab aquilone tendit in meridiem et e converso et ventus flans ab oriente tendit in occidentem et e converso. ergo non est verum quod ponitur in fili posito. **Rendendum** est sicut **Cris.** sicut dictum est quod quis in signo percipiat unum venit aut quod vadat flatus venti. tamen non scitur causa agens cum determinata preceptione.

et determinat? locus eleuacōis ei?
nec scit determinate loc? defectōis
eius vltra quē flatus ei? non p̄ce
dit et q̄ ad hoc s̄m Crisof. dicitur
Nescis vñ veniat aut q̄ vadat et
ideo Eccl̄. s̄m h̄m dicit ignoās
q̄ sit via spūs p̄s. **Q**ui p̄duat v̄e
tos de thesauris suis: qz aliqn̄ est
clausus ī nube. aliqn̄ īnuisibilis
exp̄ditur ī aeris superficie. aliqn̄
eciā ingredit̄ viscera t̄re: et aliqn̄
immittit̄ radicib? vegetabiliū et
semp̄ vapor talis format̄ om̄ia q̄
ī naturis format̄ virtute celi q̄
eleuat̄ et ideo ad spūm̄ sanctū ali
quā habet similitudiez. hanc at̄
exp̄ficōem facit Crisof. **I**ō qz v̄e
ritas greca ī q̄ scriptus est liber
iste habet sic ventus flat et vocē
ei? audis. et. et hoc simile adap
tat a minore sūptū dices (**S**ic om̄
nis est q̄ natus ē ex spū) scz īnuis
ibilis format? ī formā quā dat
spūss̄ sanct? et est sensus magis
videt̄ q̄ tibi nota sit via et v̄tus
spūs corporei q̄ via et virtus spi
ritus ī corporei qz illum saltē au
dis istū autē nec vides nec audis
et illa est tibi nō cognita et igno
ta cū tamen scias qz om̄is dat for
mas naturales nascentib?. ergo
q̄uis ignores spūm̄ sanctū: scire p̄
simile inductū poteris qz ipse no
uas formas d̄mas dat om̄ib? a
se ḡnatis et qz talis spūs ī bap
tismo opatur: scire poteris qz bap
tisati ī nouas formas filioz d̄i

regnant̄ h̄c exp̄ficō Crisof. et est
vera et h̄alis Aug? . autē et bede ex
p̄ficōes sūt iste. ita qz p̄bet a mi
nori et a simili posito. **H**oc hoc qz
dicit. **S**p̄s vbi vult. et. fit r̄do
p̄cedenciuz ac si dicat nō mireris
quia dixi tibi oportz vos nasci de
nuo qz spūss̄ sanct? vbi vult. q̄ li
beram h̄z deitate. i. **C**oz. xij. **N**ec
om̄ia opatur vñ? atqz idem spūs
diui. fin. prout vult: spirat h̄ est
aspiracōis sue dat grām et effe
ctū et formā et illius q̄dem vocē au
dis triplicat̄ scz ī sc̄pturis lectā
ī sancto p̄dicatore enūciatā et ī
renato ostēsam. de p̄mo **A**poc. ij.
Qui h̄z aures audiat qd̄ spirit?
dicat eccl̄ijs. **D**e secūdo **M**ath. x.
Nō vos estis qui loq̄n̄m̄ s̄ spūs
patris vestri qui loq̄tur ī vobis
Marc. xij. **N**ō vos estis loq̄ntes
s̄ spūss̄ sanct? **A**ctu. vi. **N**on pote
rāt resistē sapie et spūi qui loq̄ba
tur. **D**e tercio **G**alat̄. iij. **Q**uia
estis filij d̄i misit de? spiritū filij sui
ī corda v̄ra clamātem abba p̄r
Sicut em̄ spūs carnalis patris
format filiū ī formā patri simi
lem s̄m naturā et filij ad p̄rēm ī
climat affectū et facit filium p̄rēm
īnuocare. **I**ta spūs p̄ris celestis
ī sac̄mēto p̄ grām format bap
tisatū ī formā et assimilacōnem
patris celestis et mutat cordis af
fectū ad eum et mouet ad eum ī
uocādum. **S**ic ergo vocem eius
cuius ip̄e spirit? causa est audis

et tamē (nescis vñ veniat) hoc ē
 quō cor illi? itrauit (ā q̄ vadat)
 hoc ē quō redierit. q̄ ipse est na
 tura inuisibilis. vel. vñ veniat: h̄
 ē ex qua prefimōne et cōsilio d̄i
 hoc veniat: ā quo vadat: hoc est
 ad quā b̄titudinē deducat. **J**ob
 ix. si venierit ad me nō videbo eū.
 et si abierit nō intelligā (sic est)
 vt sp̄s sanctus (ōmis qui natus
 ē ex sp̄u) i forma inuisibili forma
 tus in filiū d̄i cui? vie ignote sūt
 tibi q̄uis aliq̄n audias vocēz ip
 sius quā sp̄s loq̄tur p̄ ip̄m. **E**c
 clesiastes. xi. ignoras opus d̄i q̄
 ē fabricator om̄iū. maxie autez il
 lud opus ignoratur qd̄ d̄us fa
 cit p̄ seip̄m. **J**ob. xxxvi. memēto
 qd̄ ignores opus eius de quo cec̄i
 nerūt viri. s̄m aut̄ omnes exposi
 tores idē intendit. s. qd̄ sicut natū
 ex carne corrupcōm vicij sbiecta
 ē caro viciata. ita natū ex spiritu
 viciū purgante est sp̄s: nulli vi
 cō sbiectus et sicut ex carnali pa
 rente gn̄acionē primā p̄ legez cō
 cupiscēcie. ita generacōem sc̄daz
 h̄emus ex celesti pr̄e per spiritū ḡ
 cie. **O**biiciūt autē quidā qd̄ sc̄d̄m
 hoc homo sc̄us purgatus a pecca
 to debetz generare filiū nō in pec
 cato existentē. q̄ generauit in for
 ma sp̄s quē habet. et habz spi
 ritū sanctū. **P**ed ad hoc in p̄mis
 sis iā est r̄nsum q̄ om̄is homo in
 natura ē adam viciatus. et p̄ h̄ac
 naturā viciatā gn̄at viciatū et re

generacōne indigentē q̄ hoc na
 tuē viciū non purgat s̄c̄itate p̄
 sone q̄d̄iu in natura remanz lex
 cōcupiscēcie et ideo sic arcūsus
 gn̄at p̄pudatū vt dicit **Aug**? tra
 ciēs i eū id quo ipse iā caruit et si
 cut granū a palea iā depuratum
 gn̄at gn̄ū paleatū. **I**ta existens
 in ḡcia geneat eū qui in origina
 li nascit p̄cō p̄pter legē concupi
 scēcie r̄manētē in natura vici
 ata a qua nullus libeat n̄ per r̄ge
 nerantē spiritū gr̄acie. et hoc ē qd̄
 d̄ns p̄baē intēdit et instruere in
 eodemū et patet qd̄ subtil valde
 et r̄onabilis est hoc doctrina. **R**e
 spōdit nicodemus et dixit ei) ad
 huc carnal et opa sp̄s sancti nō i
 telligēs. i. **C**oz. ij. animal homo
 nō papit ea q̄ sunt sp̄s d̄i. stul
 ticia em̄ est illi q̄ sp̄ualit examia
 tur. (Quō possunt hec fieri?) q̄a
 carnalibz cogitacōmbus plen?
 vt dicit **Aug**? nō nisi carnalem
 meditabat gn̄acionē primā **C**o
 rinth. xij. **C**ū eē puulus loque
 bar vt puulus sapiebāt vt puul?
 et attēde r̄uerenciā nicodemū. qd̄
 nō stradiat neqz isultat s̄ vt stu
 diosus modū inq̄rit. sc̄ies verba
 xp̄i esse vera et cū effectu. s̄ modū
 nō r̄siderās et in mēte semper ha
 bēs qd̄ premisit. **V**am? quom
 am a deo venisti magister: et qd̄ a
 deo veniēt stradiacōdum nō fuit
 (**R**ndit ih̄s et dixit illi) alius ad
 huc n̄ intelligētz illumināto dicit at

tria quoz p̄muū est q̄ p̄ modū
redarguōnis ad sc̄pturā intelli
gendā mentē eius reducit. sc̄dm
est q̄ eius q̄ a deo exiuit sermomi
bus simplicit̄ est stādū a simpli
ci a firma fide est illi credēdū. qz
ad intellectū verbor̄ eius nō veni
tur nisi per fidē. terciū est q̄ p̄ ali
quā racōem intelligēdi dicta oñ
dit p̄ terrenā similitudinē q̄uis
diuina nō p̄fecte in terrena simi
litudine doceri possint. dicit ergo
(Tu es magister) q̄ scripturā do
ces (in israhel) vbi not̄ est deus
a dīna in sc̄ptura p̄signata legū
tur p̄s. **Notus** in iudea de? in is
rahel magnū nomen eius (a hoc
ignoras) quasi dicat hoc est mi
nū q̄ ista p̄signata in scripturis
nō intelligis. **Ysa. xxxij.** Vbi est
lātus vbi legis verba ponderās?
Hoc est q̄ iudeis dicit xp̄us **Jo
his. v.** **Scrutamini** sc̄pturās qz
ille sunt q̄ testimoniuū p̄hibēt de
me in quib? vos putatis vitā ha
bere p̄pter qd̄ a ipse philipp? di
xit **Job. p̄.** **Quē** scripsit moyses
a p̄phete inuenim? **Is̄m** filius **Jo
seph** a nazareth. mirū est ego q̄
hoc mgr̄ in israhel ignorauit. **Dz**
hoc est qd̄ dicit apl̄s. **ij. Cor. iij.**
Cū legit moyses velamē est posi
tū supra cor̄ eoz. tam̄ hic latē ter
reducit mentē ip̄si? ad sc̄pturaz
intellectū. **(Amen amē dico tibi)**
Sc̄dm est in q̄ ei qui a deo venit
dicit esse p̄ om̄ia credendū. Dicit

ego (qz) nos ego a apl̄i a discipu
li mei q̄s iformauit **Job. xv.** Om
nia quecūqz audiui a patre meo
nota feci vobis **Job. p̄.** **Unigeni
tus** filius q̄ est in sinu patris ipse
enarrauit. nos ego ē ego a q̄bo
enarraui (qd̄ scim?) **verissio** mō
sciendi qz per modū reuelacōnis
sp̄us est. qz om̄is hūana fallit co
gitacō p̄s. **Ego** dixi i excessu meo
om̄is homo mēdax. **f.** qn̄ p̄ sp̄m
humanū cogitacōem excessi om̄is
hō mēdax **Rō. iij.** **Est** at̄ de? ver?
om̄is hō mēdax. **Dic** ergo hoc qd̄
verissio scim? (loq̄mur) dicit tamē
alia gl̄o. q̄ p̄ hoc q̄plualit̄ dicit
loq̄mur inuuit misterū tritatis
Job. xiiij. **Ego** in prē a pater in
me est **Job. xiiij.** **Pat** in me ma
nēs ipse fac̄ opa (Et qd̄ vidim?
testamur) qz testimoniuū nō est
misi de visu. **Job. viij.** **Ego** qd̄ vi
di apud prēm loq̄z. sc̄t at̄ qz est
sapia genita. vidit om̄ino qz oia
nuda sūt ocul̄ ei? **Heb. iij.** Om
nia nuda ocul̄ ei? ad quē nobis
fmo. **Sūt** autē in seip̄o vidit ve
ro in prē a hoc apl̄i viderūt in ip̄o
in ḡch̄s a miraculis **Job. i.** **Vidi**
mus gl̄am eius gl̄am q̄si unigeni
ti a prē a iō apl̄i sciuerūt a viderūt
Heb. ij. **Contestāte** deo signis a
portētis a varijs virtutib? a spi
ritu sancti distribucōibus sc̄dm
suā volūtātē (a testimoniuū nr̄m
nō acāpitis) a h̄ est in cōueniēs
qn̄ excepāo cōn̄ hostes nō h̄etur.

Jobis. iij. qd̄ vidit ⁊ audiuit h̄
 testatur ⁊ testimonium eius nemo
 accipit. hoc at̄ puenit ex hoc qd̄ il
 le q̄ testificatus ē cū suis pauper
 apparuit et ideo veritas ip̄ius cō
 tempta fuit. **Vnde Job. viij. di**
xerūt. Tu de tēpo testimonium p
hibes testimonium tuū non est ve
rū. Jobis. v. ego veni in noie pa
tris mei ⁊ n̄ recepistis me. Causa
aūt hui⁹ ē vt dicit glosa. qz car
nales estis (si terrena dixi vob̄)
Tercū est in q̄ r̄ducit ad mentē
similitudinē terrenā cui⁹ opaci
onem nō erederūt ⁊ hoc est qd̄
dicit: si terrena dixi vobis: s̄m si
militudinē sp̄s terreni q̄ vbiqz
spirat ⁊ format natuālia ad fili
tudinē sp̄s sancti (⁊ n̄ creditis)
sp̄alia ad similitudinē terreno
rū sumpta qz sic dicit Greḡ. Re
gnū celozū ideo terrenis simile eē
dicit quaten⁹ ex hijs q̄ animus
novit surgat ad incognita q̄ nō
novit et ex hijs q̄ vsu didicit q̄ si
cōfricat⁹ icalescat Supernatuā
lia enī vt dicit d̄ponisius nō pos
sūt a nobis cognoscā nisi p terre
nozū similitudinē: Si ergo: si
militudinē terrena posita nō ad
huc creditis cū tamen s̄m simili
tudinē eozū credere deberetis (q̄
mō si dixero vob̄ celestia) sine ter
renozū similitudinē (credetis)
q. d. nullo mō credetis. Sapient̄
ix. difficile estimamus q̄ in terra
sūt ⁊ que in p̄spcū sūt estimam⁹

cū labore ⁊ q̄ in celis sūt q̄s inue
 stigabit⁹ sic ego legit s̄m **Cris.**
Aug⁹. autē dicit qd̄ terrena q̄ di
xit fuerūt q̄n dixit. soluite tēpluz
hoc. hoc enī dixerat de solucōe cor
poris terreni sic supra expositū ē
s̄ prior expositio est cōueniēti⁹.
Job. xxxviij. Nunq̄d nosti ordi
nē celi ⁊ racōem eius pones in ter
ra? Racio enī celi in terra ponitur
q̄n celestia vt dicit Greḡ. simili
tudinib⁹ terrenis cōpantur (Et
nemo ascendit in celū) **Hic decla**
rat baptismū per effectū quo per
baptismū celum apit⁹ ⁊ dicit tria
ip̄ossibilitatez in celū sine baptil
mo ascendēdi possibilitatē p filiū
verbū in celum veniēdi. ⁊ causaz
hui⁹ ondit eē d̄nitatem verbi i
carnati. dicit ergo: ⁊ nemo ascē
dit: hoc ē ascendere poterit: in ce
lum: qz qui terrenā ⁊ cōcupiscē
cie habet nat̄itatem i celū nō ascē
dit. q̄a hoc peccatū originale tra
xit qd̄ paradysum clausit. i. Cor. .
xv. Caro ⁊ sanguis regnū dei nō
possidebunt ⁊ corruptela icorrupt
elā non possidebit. Gen. iij. che
rubim ⁊ flāmaz gladiū colloca
uit d̄ns ad custodiendā viā lig
ni vite ⁊ ideo accessus nō patet fi
lijs p̄mi ade. q̄ caro de carne nati
sūt: sicut in an̄hābitis ē dictū (n̄
q̄ descēdit de celo) hoc ē visibilis
in forma serui apparuit p hoc vt
dicit Aug⁹. descēdit baruth. iij.
in terris visus ē ⁊ cū hominibus

cōuersatus est h̄ est ad similitu
dinē hominū in forma hominis fa
ctus: operacōne spūs sancti et ideo
de corpis eius integritate sūt om
nes qui eādē formā spiritus in
baptismo acceperunt. Sic em̄ ip
se descēdit Rō. viij. Vt sit ipse p
mo geitus in multis fr̄ibz ps. A
fūmo celo egressio ei. Eph. iij.
Qui descēdit ipse est q̄ et ascēdit
vt adimpleret om̄ia. Quia autē ad
impleuit qm̄ om̄ibz elc̄is formā su
am per spm̄ adoptōis indidit
donec om̄s occurrant in virū p̄fē
ctū in mēsurā etatis plenitudis
xp̄i vñ gl̄o dic̄ q̄ ascendit h̄m q̄
tō qz sic h̄ibz formā filiatiōis coi
cauit p̄ quā in celū exaltat̄. descē
dit autē h̄m q̄ de? qz sic ī forma
hūana visibilis apparuit vt h̄i
bus formā daret dīmā. vñ gl̄o.
hoc p̄tinet ad sc̄dam nat̄itātē in
spū qz nemo ī xp̄o ad prēm ascē
dit nisi q̄ ex spū nascit̄ (fili? h̄is
q̄ est in celo) h̄m q̄ deus et iō eadē
fili? adoptōis adoptiui in celo ef
ficiūtur p̄ formā fili? naturalis et
sic om̄s sibi cōformes saluātur et
null? alius. Mich. ij. Ip̄e ascēdit
p̄ andēs iter ante eos. Ysaie. lxij.
Quis est iste q̄ venit de edom tan
dis vestibus de bosra. Iste formo
sus in stola sua ḡrdiēs in multi
tudie fortitudis sue. Mirabilit̄
em̄ formosa est stola sanctorū qm̄
tota vestis xp̄i in forma est fili? q̄
est forma gr̄acie quā spūs sanct?

in om̄ibz sanctis formauit p̄ ad
optōnem. Ysa. xlix. Vno ego di
cit dñs. qz h̄is om̄ibz? velut orna
mēto vestic̄is et circūdabis eos ti
bi velut sp̄osa ps. Am̄ict? lumie
sicut vestimēto. vñ Aug? dat si
militudinē istius locutiōis sicut
si aliq̄s nud? descenderet de mon
te et reascēderet vestitus: diceret̄
qz nemo descēdit de monte nisi q̄
ascendit in montē et ecōuerso ne
mo ascendit in montē nisi qui de
scēdit de monte: filius hominis:
gl̄o. cū dicat filius hominis ascēdit
dat nobis ascēdendi certitudinē
cum fili? hominū sim? : qui est in
celo: in forma dei quā largitus ē
nobis. Amos. ix. Qui edificat in
celo ascensioem suam et fasciculū
suū in terra fundauit fasciculū
autem suū sunt electi. Iere. xxij. Ce
lum et terrā ego impleo. Ysaie. lx
vi. Celū michi sedes est et terra
scabellū pedum meorum. Punt
autē quidam qui querūt vtrum
hoc qd̄ dicitur hic conueniat cri
sto sc̄dm humanā naturā vel di
uinā aut sc̄dm vtrāqz. Si sc̄dm
humanā. Contra illius non est
descēdere qui ī infimo fuit humi
litas. Si autē sc̄dm diuinam
Cōtra illius nō est ascendere qui
ī summo est maiestatis. Si sc̄dm
vtrāqz aut diuisim aut diuictim
Si diuisim. Aut ergo fit q̄ na
tura hūana descendit et tūc sequi
tur idē q̄ prius et tūc eadē diuina

ascendit qđ etiā prius ostēsum ē
 eē in cōueniens. **S**i autē hūana
 ascendit hoc quidē esse possz aliq
 modo sūm ascensū loci s; tūc dīne
 descendere nō uenit. qz humili
 ari nō potest a qz ē ubiqz. **A**d h
 aut nō est difficile rñdere qz hoc
 qđ xp̄us de se dicit sūm vtrāqz na
 turā put ip̄e vnū corpus ē cum o
 nibus electis. **S**ic etiā racōe for
 me filij quā opacione sp̄ūssandi
 habet ille hō qđ dicit xp̄us sibi in
 ditā sūm vionē faciētes eē p̄sona
 le. a rōne eiusdē forme quā p̄ ad
 op̄cōnem hñt mēbra eius ē ascē
 dere in celū. racōne autē forme di
 uine in qđ visibil apparuit: hōmī
 largiēs suā deitatē ē descēdere nec
 ex hoc seq̄t qđ deitas humiliata
 fuerit vel restricta localit̄ que est
 ubiqz. qz in illo descēsu nec om̄ix
 tionē passa ē nec mutacōem sed
 aliquid in se assumptit qđ p̄us
 nō habuit a alicui se conforma
 uit in natura assumpta cui p̄us
 cōformis p̄ naturā non fuit. racō
 ne cui⁹ inferius apparuit sūm qđ
 prius nō apparuerat a hoc modo
 uenit. **I**n celo autē semp fuit ē et
 erit p̄ dimitatē. **E**t qđ quidam di
 cūt qđ nemo ascēdit in celū p̄pria
 v̄tute nisi qđ descendit de celo. **v**
 est. qz om̄is qui ascēdit v̄tute ip
 sius ascēdit a ip̄e solus per virtu
 tem suā p̄pnam ascendit. **E**t iste
 ē intellectus istius lr̄e catholicus
 a ver⁹. **(Et sic moyses)** **D**ic dat

prncipiū p̄ qđ baptism⁹ opaf
 regniacionem. hoc em̄ passiomis
 xp̄i est sacramentū a dicit duo. s.
 figurā passiomis a misterū fidei
 de figurā passiois dic: **E**t sic moy
 ses: **N**umeri. xxi. fac serpentē ene
 um a eige eū in palo a qđ percussus
 aspexerit eū uiuet. **I**ste serpens
 eneus quī nihil veneni habuit s;
 multū sonoritatis. qz es sonorū ē
 figt xp̄m similitudinē habentēz
 in forma hūana cū venenatis. hō
 ē peccato viciatis: nihil tamē ha
 buit veneni siue p̄di. **E**redio autē
 eius in palo erectōne xp̄i signifi
 cat in cruce. **E**t aspectus in eū: est
 intuitus fidei ad xp̄m patientē a
 hō fidei aspectus sanat credētes a
 hoc tagit hō in figura. qz passio et
 sanguis xp̄i in regniacionis sacra
 mēto opatur. **Rō. vi.** **C**onsepul
 ti sumus cū illo per baptismū in
 morte. vt quō surrexit xp̄s p̄ glo
 riā patris. ita et nos in nouitate
 vite abulemus. **Col. iij.** **M**ortui
 em̄ estis a vita v̄ra abscondita ē
 cū xp̄o in deo. **I**ste serpens eneus
 ēre sonoro. qz in cruce p̄dens oīa
 sonuit qđ erāt necessaria ad sanita
 tem eorū qui percussi fuerāt a lin
 gua serpentis antiq̄. **Luce. xxiij.**
 pater ignosce illis qz nesciūt qđ
 faciūt. pater in man⁹ tuas comē
 do spiritū meū q̄c. **V**n̄ etiā centu
 rio audies sonū hui⁹ eris: glori
 ficauit eū dices **Math. xxvij.** **v**
 re filius dei erat iste. figurā autem

serpētis eligit qz serpens pre omi
b? alijs caput habet mobile-ita
eciā qd directe a tergo respiciat h
sibi natura dedit vt possit post se
occafiones accidētes suo lōgo cor
pi respicere: et sic p arcūspexionē
dicit esse prudēs animal in bono
vel astutiū in malo. de bono qdem
dicit. **Matth. x.** Estote prudētes
sicut serpētes. de malo autē **Gen.
iij.** Serpens erat callidior cunctis
aiantib? terre et ideo serpens et xpō
et dyabolo attribuit. **Xps** emi to
tā longitudinē sui corpis aspexit
et occasiōes pctōz abstulit. dy
abol? totū corp? humani geneis
ifecit. pprietates at serpētis sup
matheu et lucā sunt nōte h est qd
dicit **Hic moyses** (exaltauit ser
pētē in deserto) p qd eduxit po
pulum. **Deuterono. viij.** Quictor
tuus fuit in solitudine magna at
qz terribili in qua fuit serpens fla
tu adurens et scorpio: et dypplas
que solitudo mūdum significat
cum dyaboli insidijs temptans
per astucias est flatu adurens
retro pūgens in penis et an blan
diens p delectamēta qui exhibet
est scorpio libidinem autem accē
dens et cōcupiscēciam excitans.
Est dypplas que quē patit inde
finēter fitit. vnde sequitur (ita ex
altari) in cruce (oportet) hoc est
oportunū est ad conueniētem re
dempcionū (filium hominis) qz
in hoc passus est i quo filius ho

minis est. **Johānis. xij.** Ego si
exaltatus fuero a terra omnia tē
ham ad incipm pō. **Exaltare** do
mine in virtute tua cantabim? et
psallem? virtutes tuas. **Johānis.
viij.** Cum exaltaueitis filiū homi
nis tūc cognoscetis quia ego sū
cris? exaltatus a terra maximā
sue cognicōnis virtutem osten
dit tam in celo qm in terra qm in
mortuis qui erāt in inferno. **Et**
ideo sic dicitur philippē. secūdo.
Vibi curuatur omne genu celesti
um terrestriū et infernorū et om
nis lingua cōfiteat sibi quia ipse
est in gloria patris. **Can. vij.** Di
xi conscendā in palmā et compre
hendam fructū eius. **Fructū** emz
redempcionis apprehendit per vi
ctoriam palme crucis. **(Vt omis**
qui credit) **Hoc** em est in quo po
nit similitudinē ad respectū qui
respiciēbāt ad serpētē erectum
Hic em per fidem respiciatur ad
cruāfixū et hoc est qd dicit ois q
credit: hoc est qui in fide forma
ta respicit et tendit (in ipm) hoc
em est vt dicit **Augustin?** Cre
dere in ipsum. **Nam** fide infirmi
et demones maliqz credunt qui
dem et non saluatur. **Jacobi** secū
do. **Demōes** credunt et contremi
scunt (nō pereat) propter virus
ātiqū serpētis sibi infusum (sed
habeat). **Jam** antidotū p grāā
recipiēs (vitam eternā) p bap
timū receptū in fide crucifixi et hoc

significati est. **Exo. vij.** vbi ser-
 pes moysi deuorauit serpentes ma-
 gorū. **Mat. xvi.** filios tuos nec
 draconū nec venenatorū vicerūt
 dētes. misericordia em̄ tua adue-
 niens sanabat illos. **Sed** tunc
 q̄ritur de hijs q̄ fidem habēt for-
 mata. et tamē piunt et nō capiūt
 vitā eternā q̄ nō p̄seuerāt. **Ma-**
thai. x. qui p̄seuerauerit vsq̄ in fi-
 nē hic saluus erit. **Ad** hoc dicen-
 dū q̄ habens fidē formatā nō pe-
 rit s̄ saluatur s̄m hoc q̄ h̄ ap̄d
 se causā salutis et si p̄ibit hoc nō
 ē ex insufficiēcia fidē q̄ p̄ dilcōez
 opatur s̄ ex hoc q̄ nō perseuerat
 et hoc ē vera solucō. dicūt tamē q̄
 dam q̄ salus ē fidē nō fidē. **Thi-**
mothai. i. Caritas ē de corde puro
 et consciēcia bona et fide non fi-
 cta hoc ē fragili. dicunt ergo q̄ fi-
 des ficta ē duplicat. **Si** em̄ non
 credit nō est fides. si autē credit
 et nō amat formatā nō est. si autē
 credit et amat et nō perseuerat di-
 cūt q̄ ficta ē et ideo nō saluat. hoc
 autē solucō non tm̄ falsa ē s̄ ec̄
 iam heretica q̄ cū fiduz nō ponat
 aliqd̄ sequit̄ ex hoc q̄ q̄ntumcū
 q̄ sanctus s̄m p̄ntem iusticiāz fi-
 dem verāz non habeat et cōstat h̄
 ē falsū. q̄ aliqn̄ verā et forciorem
 q̄ ille q̄ p̄seuerat. **Apo. ij.** Mem̄
 to vnde exādens et p̄ma opa fac-
 q̄d̄ nihil ēēt dictū si p̄ opera salu-
 tem non meruisset. **Tenēda** ē er-
 go prius inducta solucō. **Quēit**

autē **Cris.** q̄re d̄ns nō apte dixit
 nicodemo de sua passione s̄ per fi-
 gurā latent̄ significauit. **Ad** hoc
 autē q̄re induxit similitudinē ser-
 pentis et non alteri? nō horribilis
 aialis cū talia in multis sacrifici-
 is suā passionē significātibz in
 veteri lege describāt. **Ad** hoc r̄n̄
 detur s̄m **Cris.** q̄ d̄ns suā passio-
 nē vt medicinā peccati et vt p̄sig-
 natā in lege nicodemo amico suo
 voluit declarā. vt medicinā autē
 nō declarāz n̄ ostēderet q̄ exclu-
 deret p̄mi serpentis venenū. oportet
 autē medicū in eadē natura eē
 cū egroto vt ex seipō intelligat q̄
 liter egro sit s̄bueniendū et ideo
 oportuit x̄pm simile carnē habē
 cū hijs quibz venenū est infusū.
 et sicut se p̄ veritatez assimilauit
 hōm̄i saucō in omnibus p̄ter pecca-
 tū ita ec̄iā curā debuit on̄dere ad
 similitudinē eius qui p̄ma causa
 fuit pcti. **Qd̄** vt melius itelliga-
 tur oportet notā q̄ alit̄ curat̄ in-
 fectio veneni: et alit̄ alia infirmi-
 tas. **Infectio** em̄ veneni curat̄ p̄
 tyriacā que sumit̄ de serpēte hoc
 ē de caribus ossibz et hūore ser-
 pentis et veneno et ideo sicut ē ser-
 pens venenās ita ē serpes venena-
 curās. et ideo exclusio veneni p̄mi-
 suemēter nō on̄ditur nisi per cu-
 ram serpentis sc̄di. **Alia** autē aia-
 lia q̄ in lege offerūtur nō signifi-
 cāt hoc modo vt medicinā passi-
 onē cristi. s̄ potius significant vt

oblatio facta p̄ri ad reconciliatio-
nem et ideo hoc modo passio xpi ut anti-
dotum contra venenum primum non signifi-
cat nisi per serpentem moysi. **D**ic
enim serpens moysi similitudinem ha-
buit serpentis venenati et tamen fuit
antidotum contra illum. Ita xps simili-
tudinem habuit carnis peccati et tamen
antidotum fuit contra peccatum. **R**o. viij.
Misit filium suum in similitudinem
carnis peccati et de peccato dānavit
peccatum in carne. **G**lō. h̄ est de similitu-
dine peccati dānavit hoc est deleuit
peccatum. **G**al. iij. **X**p̄us nos rede-
mit de maledictione legis factis pro nobis
maledictum h̄ est maledictio primo si-
milis. **A**d h̄ autem quod quiritur quare in-
ducit figuratum in lege. dicendum
quod primo in lege loquebatur et ideo cum ex
his quae sunt legis ad fidem passionis
manuduxit. **U**t adhuc quiritur. **C**ri-
sol. quare dixit exaltari et non suspēdi
cum dicat **J**ob. vij. **S**uspēdium ele-
git anima mea et mortem ossa mea. **A**d
hoc autem dicendum videtur quod suspen-
dium sonat horrore. exaltatio autem per
crucem sonat effectus crucis honesta-
te. quia crux exaltat et ne horreret neque
codem? adhuc in fide pusill? dixit
exaltari per suspēdi. **J**ob autem spūa-
lis amplectens crucis supplicium et
obprobrium posuit verbum suspēdii
m̄is h̄ est ergo quod dicitur. **D**ic ei de
us dilexit mundum. **P**robat omnia quae di-
xit a fine sue legationis et est secunda
per capitulum. diuidit autem pars
ista in tres partes. **I**n quarum prima

ostendit finem sue legationis scilicet
hominum sanctificationem et salutem. **I**n
secunda huius salutis ostendit vi-
am ubi: qui credit in eum non iu-
dicat. **I**n tertia autem ostendit viam
illius causam ubi: hoc autem est iudi-
cium. **I**n prima huius duo facit primo
enim ex mouente primum ad missionem
ostendit quod non nisi salutem mittendo
intendit. **I**n secundo hoc per finem ipsi-
us missionis ex parte missi pate-
fecit. **A**dhuc in primo huius duo fa-
cit in quorum primo dilectionem mit-
tētis circa missum in signum dile-
ctionis eorum ad quos mittitur ex-
aggeat. **I**n secundo finem quem in mis-
sione intendit declarat dicit ergo
dilectionem premittes. **D**ic: hoc
est intentum de? dilexit mundum
ad quem misit filium. **E**t quia hoc eu-
gelium legitur in secunda feria petre
costes notatur in verbo isto quatuor.
deus diligens. dilectio et mundus
dilectus? et modus dilectionis im-
portatus per hoc quod dicit sic. de? er-
go est de? pater qui ex paterno af-
fectu dulcissimo sapiētissimo for-
tissimo dilexit. dulcissimo quia ama-
ritudinem in dulcedinem couertit
sapiētissimo quia tam sapienter
mundo prouidit. **D**ed et fortissimo
quia per dilectionem sic fortiter a for-
tissimo dracone et leone mundum
eripuit. primum enim affectus? et dulcis
est et sapiēs est et fortis est et im-
mutabilis est. dulcis est ut allia-
at dilectos. sapiēs est ut prouideat

fortis ē vt trahat. de primo **Sa**
 pient. xvi. substācia em̄ tua dulce
 dinez tuam quā in filios habes
 ondebās. **Prouerb. i.** En pfero
 vobis spiritū meū. hoc ē dilectio
 nē meā. **Eccl. xxiii.** spūs em̄ meū
 dulcis ⁊ hereditas mea sup mel
 ⁊ fauū **Sapient. xij.** O p̄tonus
 ⁊ suavis ē spūs tuus in nob̄ do
 mine. h̄ gustauit ionathas fili
 us colūbe. hoc ē dilcōmis spūssan
 di ⁊ dixit. **i. Reguz. xiiij.** gustauit
 paululū de melle isto. hoc ē de pa
 tris dulcedine ⁊ illuminati sunt o
 culi mei. de sapientissimo affectu
 dilexit q̄tā sapient̄ de redēp̄cōis
 mō cogitauit. **Rō. xi.** O altitudo
 diuiciarū sapiēcie ⁊ sciēcie deī q̄
 q̄s em̄ cognouit sensū dñi. **Ysa**
pe. xl. cū q̄ inijt cōsiliū ⁊ instruxit
 eū ⁊ erudiuit eū sciēciam ⁊ viam
 p̄uidēcie ondit illi. **vñ Aug.** de
 se dicit in libro de cōfessioibus.
 nō scīabar illis dieb̄? dulcedie
 mirabili cōsiderāe altitudinē cōsi
 lii dñi sup salutez generis huma
 ni **Mirabil** est facta sciēcia tua
 ex me cōfortata ē ⁊ nō potero ad
 eā. **Mirabile** em̄ cōsiliū sapiēcie
 fuit q̄ cū homo supbus cupiens
 ⁊ nō valens fieri sic deus cecidit
 set: ip̄e sic homo fieret ⁊ p̄ assump
 tam carnē lignū notās p̄ qd̄ cecī
 derat p̄ lignū hōinem redimēt et
 imōrlitatis gloriā qua nudatus
 fuerat redderet hōim̄ p̄ gloriā re
 surrectionis. hāc em̄ sapiēciam

nō nisi hūme sapiēs poterat cogi
 tare. sic ergo sapiētissime dilexit.
 dilexit etiā ex affectu fortissimo
 cui nec mors. nec mortis autor
 nec infernus resistere potuerunt
Can. viij. fortis est vt mors dile
 ctio dura sic infernus emulatio.
 aque mul. nō po. exti. cai. **Numei**
xxiiij. Cui? fortitudo ē sicut rino
 cerotis. **Job. xij.** Apud ip̄m est
 fortitudo ⁊ sapiēcia. sic ego deus
 pat̄ diligit vt alliciat te sui amo
 ris dulcedo. vt caueat tibi sui a
 moris sapiēcia. vt eripiat te sui
 amoris fortitudo ⁊ hic ē patern?
 affectus: **dilexit:** hoc ē dilcōnem a
 se p̄cedere fecit ⁊ ideo legitur h̄
 euangeliū in festo spūssancti. q̄a
 tūc sollēmizat̄ festū in quo spū
 sanctus vt dilcō p̄cedit in mun
 dū. **Dilcōmis** em̄ verbū trāsitūū
 ē ⁊ trāscōnem spūs importat q̄
 spūssanctus a p̄re p̄cedens trāsit
 in mundū vt mundū sanctificet.
Temp em̄ trāsit dilectio a dili
 gente in dilectū. ⁊ ideo etiā h̄ sig
 nificat̄ dilcō trāfire i mundū cū
 dicit̄: **deus mundū dilexit:** Dilcō
 aut̄ est spūssanctus. q̄ celebrat̄
 festū trāsitus spūssancti i mundū
 diligendo ergo mundū mittit di
 lcōnem suā in mundū vt ipsa di
 lcōne mūdus afficiat̄ doceatur re
 pleatur ⁊ cōuertat̄. **Afficiatur** in
 spū amoris. doceat̄ in spū verita
 tis. repleat̄ i spū plenitudis fō
 talis **Co. iij.** in spū patris ad

se omnia congregatis. de primo horum
dicit **Can. v.** Vulnerata caritate
ego sum multum enim caritate domini
amoris affectata fuit quae se sensit per
fide esse vulnerata. hinc est quod
sodales amici hoc est ad angelos
clamans dicit. **Can. v.** Nunciate di-
lecto meo. quia amore languet. Amas
est amore vulneratus et si cito ex
amato non assistit consolacionis reme-
dium languet destituit et extasim pa-
tit. de omni de domino amore. Est
autem et extasim patiens diuinus amor
et non finis amatores ipsi esse sui
ipsorum. quia totos ipsos transponit
in amatum. sic enim profundissime
afficit. affectatos autem docet in
spiritu veritatis **Job. xiiij.** Cum uenit
ille pacificus spiritus ueritatis docebit
uos omnia et suggeret uobis o. q. d.
u. facile enim suggerit amanti quia
amor ipse noticia est **Job. xxxij.**
Spiritus est in uobis et inspiracio al-
tissimi dat intelligenciam. hinc est
quod dilectionem ut ignem nobis deus
immittit quia ignis ardet et lucet.
Ardet afficiendo et lucet erudiendo.
Tren. p. De excelso misit ignem in
ossibus meis et erudiuit me. **Actu.**
ij. Apparuerunt illis dispartite lin-
gue tanquam ignis ut afficeret ignis
lingua ut erudiret. replet enim affe-
ctatos nec non et eruditos formalis
suorum donorum plenitudine. **Sapie.**
p. Spiritus domini repleuit orbem terrarum
et hoc quod continet omnia scientiam habet
eis. id est celum quia orbem repleuit do-

nis gratie et celum quod omnia continet re-
plet donis gratie. donis suis angeli-
ca restaurans ruinam peris. Repleti su-
mus mane misericordia tua et exultauimus et
delectati sumus. **Actu. ij.** repleti
sunt omnes spiritu sancto et ceperunt loqui
ut spiritus sanctus dabat eloqui illis
Job. xxxij. Plenus sum formidibus
et coartat me spiritus ueritatis mei enue-
ter me quasi mustum absque spiracu-
lo quod lagunculam nouas disrup-
pit sic quod de spiritu dilectionis concep-
tum gaudium nec corde teneri valet
nec ore exprimi. Sic autem repletum
mundum ad primum uertit celestem
et reducat quia spiritus sanctus ad hoc in-
nos per dilectionem dei procedit ut nos
ad fontem reducat dilectionis peris.
Spiritus tuus bonus deducet me in ter-
ram rectam **Ysa. lxij.** Spiritus domini du-
ctor eius fuit sic eduixisti populum tuum
ut faceres tibi nomen gratie **Eze. i.**
Cum eleuaretur spiritus de terra eleua-
batur pater et rote sequentes cum
spiritus enim ueritate eant in rotis. Sic
ergo dilexit mundum. mundus autem
ut plato dicit ideo mundus dicitur
quia mundissimo exemplari forma-
tus a deo exiit. **Boetius** in libro
de consolacione philosophie mun-
dum mente gerens pulchrum
pulcherrimum ipse. et sic notatur quod
mundus si uere mundus est sit mu-
dus quidem mundicia sanctitatis si-
militudinis et pulchritudinis. sancti-
tatis ut prima quam ab immateriali
deo mundiciam concepit retineat.

Similitudinis vt ymaginez di-
 uinā retineat et cōseruet. pulchri-
 tudinis vt honestatē preferat ce-
 lestis cōuersacōnis. De mundicia
 quidē dicit **Leuit. xix.** sancti esto
 te quā ego sanctus sū. **Luc. i.** In
 sanctitate et iusticia corā ipō omi-
 bus dieb? nostris. pfecta em̄ sā-
 ctitas pfecta ē mundicia et ab oi-
 inq̄namento libera sic dicit **Dyo-**
nisius De similitudine autē dicit
Gen. i. faciam? hōmem ad yma-
 ginē et similitudinē nrām **Ezech.**
xxviii. Tu signaculū similitudinis
 plenus decore in delicijs paradisi
 dei fuisti. vñ violās sanctitatē per-
 imundiciaz et dissimilitudinē re-
 cedēs a similitudine dīna nō est
 aliqd de mundo s̄m q? h? mund?
 sumitur qz ille ē mūdus quē dile-
 xit et in quē pulchritudinē suam
 cōgessit. **Ps.** Pulchritudo agri
 meū est q? floret celesti cōuersaci-
 one. **Judith. x.** Cui dñs addidit
 splendorē. qz om̄s ista cōposicio
 nō ex libidine s̄ ex virtute pende-
 bat ibidē. **Incredibili** pulchritu-
 dine oīm oculis eāt ḡciosa **Sic**
 ego dilexit mundū. **Deut. xxxiii.**
 dilexit populos ōnes facti in ma-
 nu sua sūt. **Iher. xxxi.** In carita-
 te perpetua dilexi te. ideo attraxi
 te miserās vnde etiā non tū dile-
 xit s̄ vinculo dilcōnis sibi mūdū
 attraxit. dilexit autē sic (vt filiū
 suū vngemtu daret) **In hoc** no-
 taf forma et modus dilcōnis. s.

qntū et qualitē et ad qd dilexerit
 et in q? qntū qz intntū vt filio n̄
 pceret. qliter vt in mortē et in mū-
 dū. et in quo vt vngemtu offer-
 ret et ad qd (vt qui credit in eum
 nō peat s̄ habeat vi. e.) **Dic** ego
 de qntitate q? sic dilexit: vt filiū:
 nō seruū non adoptiuū s̄ natura-
 lez et consubstantialē filiū quē de
 corde suo gemtu tanq? scipm dili-
 gebat. **Grego.** Omnia erga nos
 tue caritatis dilcō vt seruū redi-
 mēs filiū tradidisti. **Rō. viii.** qui
 etiā pprio filio suo nō pepit s̄ p
 nob̄ ōmbus tradidit illū. **Quis**
 ergo nos sepabit a caritate xp̄i.
 forte dices q? nō fuit fili? dile-
 ctus quē p seruo tradidit. **Ad h?**
 pater de celo r̄ndet **Luce. iij.** **Ma-**
thai. iij. Tu es fili? meus dilect?
 in quo mihi bene cōplacui. **Con-**
stat ergo q? placitū est pascens
 in amato dilcō. ergo cū in ipō cō-
 placuit sibi totus in amore filij
 pascebat. **Inestimabile** ē ergo si-
 gnum dilcōnis ad seruū vt filiū
 naturalē de corde suo gemtu in q?
 eius tota dilcō pascebat. p ser-
 uo traderet vngemtu in q? tot?
 erat cōgregatus paternus affe-
 ctus q? si s̄m habuissz vel habere
 potuissz: min? istū dilexissz. s̄ qz
 hoc eē non potuit tradere illū infi-
 nite dilcōnis ad seruū signū fuit
Joh. i. vidim? gloriā et gloriā
 q? vngemti a patre plenuz gra-
 tie et veritatis. qui sicut basilus

dicat tota hereditate patris habet
in gratia et gloria et ea cum secundo
gemitu non diuisit. Gen. xxij. Per
memetipsum iuravi quia fecisti rem
hanc et non pe. v. t. propter me quia
benedices benedicam te. Si deus
hoc in homine tantum pendit quantum
debet homo hanc in deo pendere di
lectorem. Ecce optum dilexit. Qualiter
autem ut tale filium et taliter tantum dile
ctum daret in carnis humilitate in
vite paupertate in mortis amari
tudine in crucis confusione de primo
horum. Phil. ij. Humiliavit semetip
sum factus obediens patri formam sui
accipiens in similitudinem hominis fa
ctus et habitu inuentus est ut homo
et ibidem dicitur quod exinanivit semetip
sum et ideo propter carnis humilitatem et
passibilitatem dicitur minoratus ab an
gelis. Minuisti ei paulominus
ab angelis. et de secundo dicitur. Cor.
viii. Propter vos egenus factus est cum
esset dives ut nos illius inopia di
uites essemus. Zach. ix. Iste pau
per sedes super azimam. Egenus et
pauper ego fui: a iuuetute mea af
flictus et autem humiliatus et turbatus
sum. Matth. vii. Vulpes foueas
habeant et volucres celi nidus. et per.
Diuiserunt sibi vestimenta mea. et
pauper autem natus. pauperior uersa
tus. pauperimus fuit in cruce spoli
atus. de mortis amaritudine dicitur
Tren. iij. Recordare paupertatis
mee transgressiois absinthij et fel
lis. Et ideo de morte inflictam a iudeis

dicat vna eorum vna fellis et lotus
amarissimus fel draconum vnum eorum
quod in in cruce mouenti vinea mea
appropinquavit. Vere in amaritudine
mortis fuit quod pena mortis in cor
pore et fellis amaritudinem in ore
in aure insultationem crucifigentium
in oculis sustinuit confusione et ve
re acediam suorum iuxta crucem astans
cum et in naribus fetorem cadaverum
et papue fetorem ingrati
tudinis eorum quos doceat et quibus
multa miracula fuerat operatus.
per. Sepulchrum patens guttur
eorum quando ingrati pro omnibus
bonis mala reddebant. de crucis
confusione. Hebr. xij. Sustinuit
crucem confusione contempta. Phi
lip. ij. Factus obediens patri
quod ad mortem mortem autem crucis
Sic ergo mortis confusione mor
tis amaritudinem mortis crucis
cumulavit horrore. Attende ego
quante et qualis dilectionis filium
vniuersum dei patris et dominum ma
iestatis sic humiliatus sic depaupe
rari sic affligi et sic confundi prop
ter seruum hoc est ergo quod dicitur
filium suum vniuersum daret. Ad
quid autem subiungit. (Ut omnis
qui credit in eum non perdat sed ha
beat vitam eternam) ut tantum possit
esse meritum fidei et premium credenti
um quod liberati a morte vitam eter
nam adipiscantur. iam autem an
te dictum est quid sit credere in
eum. hoc enim ipsi primum veritati

que in filio et in verbis eius est propter
 se et super omnia assentire et in hanc
 veritate per dilectionem tendere et ei
 dem incorporari. **P**ic credit qui se
 totum suae veritati committit et obedit
Ysaie xxxviii. Memento obse
 cro domine quomodo ambulaveri coram te
 in veritate et quod bonum est in oculis
 tuis feceri. et ideo ille qui hoc dixit
 non perijt sed sanat. longiorē inue
 nit vitam. **Luc. vii.** Fides tua te
 salvam fecit vade in pace. etiam non
 perijt sed liberata a septem demonibus
 gratias egit. **Matth. xv.** O mulier
 magis est fides tua fiat tibi quod pe
 tisti. et hec etiam non perijt. sed libera
 tam filiam ab afflictione demonis
 salvam recepit. et hoc est quod dicit (non
 pereat sed habeat: insuper: vita eter
 nam) vita inquam non animalis sed spiritu
 alem. non humanam sed divinam. non
 sicut somnum sed sicut vigiliam. animalis
 enim indiget. humana errat. et ea que
 est ut somnus est ligata. sed intelle
 ctualis divina non dormitat neque dor
 miens est. **De animali dicit. i. Co**
rint. ii. ij. Animal homo non percipit
 ea que sunt spiritus dei. stulticia enim est
 illi quod spiritualiter examinetur et pro
 bat. vita spiritualis. humana autem er
 rat et in multis decipit. **Sapient.**
ix. Cogitationes mortalium timide
 et incerte providentur. corpus enim
 quod cor. a. a. et ter. in ha. de. s. m.
 co. et ideo vita humana quamvis intel
 lectualis sit et contemplativa non
 potest esse beata. vita autem divina in

sanctis quamvis in hijs que sunt dei vi
 vat tamen est remissa. et quasi somno que
 daz pignorie gravata et ligata ita que
 non est libere expedita propter quod ad
 vigilandum monemur a domino. **Ma**
th. xxv. vigilate itaque. **Apo**
calips. iiij. Esto vigilans et confir
 ma cetera que erant moritura. vita
 autem divina eterna in somnis non est sed
 libera ab omni impedimento sicut et
 ipse qui est vita et fons vite non dor
 mitabit neque dormiet. hec autem vi
 ta pura est. firma. vera. alta. et dul
 cis. **P**ura ut non sit velata. **F**irma
 ut fluctuatione nulla sit mota. ve
 ra ut nullo modo sit mixta. alta ut in
 toto sit quiescens. dulcis autem ut sit
 placida. quod diu enim per fide ambula
 mus non per spem: non habemus pu
 ram intellectualem vitam et divinam non
 velatam. **Coz. xiiij.** videmus nunc per
 speculum ut in enigmate tunc autem
 facie ad faciem. nunc cognosco ex p
 te. tunc autem facie ad faciem. et ideo
 tunc erit pura et intellectualis et divina
 et non somno ligata visio mentis que
 est vita eterna. de firmitate autem
 confirmationis est quod ab ipsa cadere
 non possumus. **Ps.** Confirmat autem
 iustos dominus. **I**te in eternum non com
 mouebit. **I**te sicut motus syon non
 commouebit in eternum. **A**deo enim
 firma et certa est veritas que commoueri
 non potest. et hec erit vita eterna
 nostra. **C**ognitio enim veritatis divine
 vita eterna est. **Ioh. xvij.** ut cog
 noscat te solum deum verum et quem

missi ihs in xpm. hec em est vita
eterna q̄veritate autē habet qz si
cut est verū aurū qd̄ aliene natue
non pmixtū est ita est vera vita q̄
morta dolorib? mortis penitus ē
impmixta. **Apoc. xxi.** Absterget
de? oēm lacrimā ab oculis scōz
q̄ iam nō erit ampli? neqz luct?
neqz clamor neqz vll? dolor q̄ pri
ma abierūt. **Alta** autē est ad eo
vt mēs humana nō videat q̄ alci
us ascēdat q̄ iō est q̄eta in q̄ qui
escit. **Ita** qz nichil ampli? desideā
tur hec sūt alta mirabilia de q̄bo
dicit ps̄. **Mirabilis** in altis dñs
In hīs accedit hō ad cor altū q̄
exaltat de? **Ad** hec alta assumit
nrām mētem deus vt dicam? dñi
est assumpcio nrā q̄ sancti israhel
regis nr̄i ibi introducti ad regem
assuerū sedentē in excelso throno
dicem? cū ps̄. **Oest. xv.** Valde mira
bilis dñe q̄ facies tua plena gra
ciarū om̄e ei mirabile altū ibi di
cem? cū ps̄. **Illūinās** tu mirabili
ter a montib? et mis ad qd̄ lumē
turbati sūt sicut ceca om̄s inspiē
tes corde. **Dulcissā** autē est hec vi
ta. qz sicut dicit aug? ibi vita in
fonte suo bibit. **Ysa. lv.** Delcābi
tur ī crassitudine aiā vestra gusta
tur em̄ q̄ videt ibi qz dulcis est
dñs p̄. **Pe. ij.** Sic em̄ fit qd̄ diā
tur in ps̄. **Aiā** ei? in bonis demo
rabit. **Et** illd̄. qui replet in bonis
desideriū tuū. **Sic** ergo vita intel
lūali. dīna. q̄ vigili. pura. et fir

ma. vera. alta. q̄ dulci viuetes et
nāvita possidebim? q̄ h̄ est qd̄ di
at **Gen. xxxij.** **Vidi** dñm facie ab
faciē q̄ salua facta est aia mea. ibi
erit qd̄ dicit. **ij. Cor. ij.** **In** ean
dē ymaginē trāformam̄ a cla
ritate in claritatē tanq̄ a dñi spū
ibi em̄ sicut dr̄ p̄. **Joh. ij.** **Simi**
les ei erim? q̄ videbimus eū sicut
est q̄ vigilib? oculis semp aspici
em? eū q̄ h̄ est vere hēre vitā eter
nā. **Johis. x.** **Ego** veni vt vitā ha
beant q̄ abūdantiā habeāt. **(Nō**
em̄ misit de?) h̄ ex pte eius q̄ mit
tit p̄ missiōis finē om̄ia q̄ dca sūt
declarat q̄ dicit duo tāgit em̄ p̄mo
finis missiōis oppositū. **Et** scdo
tāgit in missiōe finē p̄positū. dicit
ergo nō em̄. q. d. b̄ndico qz sic di
lexit mūdū. q̄ ad quē sanctificā
dū misit filiū. non em̄ dura cogi
tans misit de? pater. **(filiū suū in**
mūdū) carnē factū q̄ in mūdū vi
sibile effectū. **(vt iudicat)** hoc est
condemnet. **(mūdū)** sentēcia finali
q̄ h̄ est oppositū eius qd̄ intēdit
in missiōe. **(sed)** misit eū. **(vt sal**
uet) a piculo cōdemnaciōis eter
ne. **(mūdus)** quē creavit. **(per ip**
sum) filiū. **Rō. viij.** **Si** deus iusti
ficat q̄ s̄est qui cōdemnet. **Ysa.**
l. **Prope** est qui iustificat me q̄ s̄
est qui cōtradicit michi. **Johis.**
xij. **Nō** veni vt iudicem mūdum
sed vt saluificem mūdum. **Sed**
cōtra hoc esse videtur quod dicit
Joh. v. **Pater** nō iudicat quēq̄

sed ōne iudiciū dedit filio. **I**bere
 mie. **xxiiij.** hoc est nomen qđ voca
 bunt eum dñs iustus noster. **Ysa**
ye. xvi. pparabit in nra soliu et
 sedebit sup illud iudicās in eq̄ta
 te et velocit̄ reddens qđ iustū est
Ad hoc dicendū fm Aug? qđ
 multiplex ē iudiciū **Est** em iudici
 um discreōnis de qđ dicit̄ in psal
 mo **Judica** me de? et discerne cāz
 meaz. et hoc fit qñ aliq̄ signo vel
 factō in pñti boni a mal̄ discernū
 tur sic filij isrl̄ discreti ab egip̄a
 is fuerūt in plagis iudicō dñi in
 ductis. **Est** aliud iudiciū pbacō
 nis quo sancti pbati oñduntur
Ps. **Judica** me dñe qm̄ ego in i
 nocētia mea ingressus sū. **Et** seq̄
 tur pba me davis et tēpta me vze
 renes meos et cor meum et vide si
 via iniquitatis in me ē h̄ ē fac me
 videre. **Est** iterū iudiciū defensio
 nis quo boni in iudicō dei a mal̄
 defendunt. **Ps.** **Judica** dñe no
 cētes me expugna impugnātes
 me apprehēde arma et scutiū. **Est**
 iterū iudiciū liberacōis quo boni
 a ptate malorum liberātur **Joh.**
xij. **Nunc** iudiciū est mundi. nūc
 princeps hui? mūdi eiciet foras
 .s. qđ nō potest exercere maliciam
 suā sup bonos sic fecit añ aduen
 tum redemptoris. **Est** etiā iudici
 um irritacōnis eorū qđ mali cogi
 tāt contra bonos. vñ beat? **Bern**
hardus **Jocundū** plane iudiciū
 qđ ille iniquus oim bonorū malle

ator: nolens et inuit? fabricet eis
 coronas ppetuas du in ōnes tēp
 tat et ab ōnibus sup at. **Ps.** gla
 dius eorū intret in corda ipōrum
 et arcus eorū s̄fringatur. **Discat**
 in aurorez pena redire suū. nulla
 em lex eq̄oz illa ē qđ qđ inuētores
 penarū eisdem pens iudicentur.
Math. **vij.** **In** q̄ iudicō iudicaue
 ritis iudicabimi. **Est** iterū iudici
 um inflictōnis pene qđ fit modo i
 pñti et hoc ē qđ quilibz malus pe
 na sui mali plectat. **Ezech.** **xvi.**
Judicabo te iudicō adulterarū.
Ozee. ij. **Judicate** matrē vestraz
 iudicate q̄ipa nō vxor mea nec
 ego vir ei?. **Aug?** in libro cōfes
 sionum. **Iussisti** dñe et sic est vt
 pena sit sibi ōnis inordinat? ani
 mus. et hoc iudicio homo malus
 puatur grāa et in bono naturali
 vulnerat. **Johes** **Cris.** ipm̄ dis
 credere impenitentiū supplicium
 est **Est** iterū iudiciū discussio nis
 in qđ discutiēt̄ merita singulorū
Dan. **vij.** **Judiciū** sedit et libri
 apte sunt et describit. **Mathei.**
xxv. qđ statuet oues qđdem a dex
 tris hēdos aut a sinistris. **Et** dic
 bt̄s **Greg.** qđ in illo iudicō erūt
 quatuor ordines. **Quidā** em nō
 iudicātur et saluātur quoz meri
 ta sūt excellētis virtutis sic sunt
 valde boni. de qb? dicit̄ **Math.**
xix. **Sedebitis** sup sedes duode
 cim iudicātes duodecā tribus isrl̄
Quidā autem mediocriter boni

qui iudicatur p̄ discussionē a sal
uatur de quib⁹ / **M**ath. xv. dicitur.
Esurui a deditis michi mā
ducare. etc. **S**ūt medio crit ma
li qui iudicatur a condemnatur
de quibus ibidem dicit. **E**surui a
nō deditis michi māducare. etc.
Et sūt valde mali de quibus dicit
p̄me **T**himo. v. Quorū hominū
p̄cā manifesta sunt p̄cedēcia ad
iudiciū a hī nō iudicatur discus
siōe aliqua a tamē cōdemnatur.
Et item iudiciū cōdemnacōnis a
hoc est duplex. est em̄ cōpacōis
de quo dicit **M**ath. xij. **L**uc. xi.
Regia austria surget cū generaci
one ista a cōdemnabit eam qz ve
nit a finib⁹ terre audire sapiam
salomōis. etc. **E**st itē iudiciū con
demnacōis ex retribucōne meri
torū. **A**po. xvij. **V**e v̄e ciuitas
illa magna babilona a ciuitas illa
fortis quā vna hora venit iudiciū
tuū. **D**icendū ergo qd iudicio cō
demnacōis nō iudicat xps in p̄
mo aduētū. s̄ alijs iudicijs mul
tos diiudicat. **D**an. xij. **D**e pate
eos ab inuicē a diiudicabo eos h̄
ergo est qd dicit: nō em̄ misit de
us: pater in p̄mo aduētū: filius
suus: naturalē a redemptorē: vt
iudicet: iudicio cōdemnacōis
mūdum: qz sic nō esset redemp
tor. **J**oh. viij. **M**ulier vbi sunt q̄
te accusabāt: nemo te cōdemnat.
Nec ego cōdemnabo s̄ supple per
misericordiā absoluo. vade. iam

ampli⁹ noli peccare. **I**n hac em̄
muliere ostedit qd venit p̄ miseri
cordiā absoluere peccatoēs: a nō
cōdemnare a hoc est qd dicit: s̄ vt
saluetur: p̄ penitentiā a misericor
diā: mūdus: q̄ in se veram habu
it nois significaciōem non q̄ mū
dana diligūt hunc em̄ mūdum
saluat. **S**ed obicit qd si salus mū
di est finis missiōis d̄ni: videtur
sine frustrari qz multi sunt q̄ non
saluatur. **A**d hoc respōdet aug⁹.
qd non est ex defectu missi q̄ venit
vt medic⁹ sufficiens curare om̄s
s̄ est defectus eorum q̄ ipsum nō
capūt nec in eū credūt vnde se j
tur. **Q**ui credit in eū. **H**ec eua
sio iudicij at̄ b̄uit fidei: a hoc est
ps in qua via salutis demonstrat
via autē salutis credere est fide il
la que supra descripta est non iu
dicat iudicio cōdemnacōis ex
treme d̄niō perseueret in fide si
cut in ante habitis dictū est glo
sa qz per fidem dimittuntur pecca
ta pro quib⁹ damnatur peccatoēs
vel fiat vis in hoc qd dicitur (nō
iudicat). i. cōdenat a nō dicit nō
iudicabit. **I**n p̄nti ei nō iudicat
iudicio puaciōis bonorū gr̄tuito
rū a vulneraciōis bonorū naturalū
Joh. v. **I**n iudiciū nō venit s̄ trā
siet a morte ad vitā. **Q**ui autē p̄
oppositū (nō credit). **T**ali fide vel
etiā fide infor̄mi: qz sic dicit **A**u
g⁹. **T**ota vita infidelū p̄cū est
qz nullū peccatū remittat infideli

Ysaie .xxi. q̄ incredulus ē infide-
liter aget: nā iudicatus ē: **Glosa**
ne dicā iudicabitur. **Luce .xix.** Ex
ore tuo te iudico huc nequā .ē er-
go iā iudicat? sic āte dictū est qz
p̄uatus ē grācia q̄ bonis nature.
q̄ cāz iudicij sui habz secū. **glosa**
nihil aliud ē iudiciū .i. eterna dā-
natio nisi nō cognoscere q̄ nō cre-
dere in filiū dei sic nihil aliud est
beatitudo q̄ vita eterna n̄ credere
q̄ cognoscere filiū dei .vnde dicit
Aplūs vt cognoscāt te solū verū
deū q̄ quez misisti ih̄m xpm sic er-
go iudicat? ē (**Quia** n̄ credidit
in nomie v̄migeniti filij dei) **Cau-**
sam dicit dīctorū . nomie autem a-
notamie hic sumendū est hoc est
qz nō credit in noie eius q̄ notaz
fecit de se . q̄ sit filius dei . hui? em̄
notā fecit p̄ scripturā q̄ per ioh̄is
testimonū . q̄ p̄ vocē patris q̄ p̄
columbā q̄ p̄ stellā q̄ p̄ angelos
q̄ p̄ opera miraculorū. **Actu .iiij.**
nō est aliud nomē sub celo datū
hōimibus in q̄ oportet eos saluos
fieri. **Philip .ij.** dedit illi nomen
qd̄ est sup̄ ōne nomē. **Ysaie .lx**
ij. vocabit tibi nomē nouum qd̄
os domini noiauit . si em̄ nomis
sui notā non fecissz non tam iuste
iudicaretur increduli. **glosa.** In
nomine in q̄ saltē est sal? **v̄migeni-**
ti . glosa. nō habet filios multos
deus p̄ quos saluet. **Iste** ē cuius
nomē est ih̄s hoc ē saluator. **Ma-**
thai .i. ip̄e enim saluū faciet popu-

lum suū a peccatis eorū. **Ysaie .**
lxij. Ego q̄ loquor iusticiā q̄ pro
pugnator: sū ad saluandū (hoc ē
autē iudiciū) posita via salutis
q̄ sola via ē: dicit hic cām quare
illa ē via salutis. **Sunt** autē hic
duo paḡpbi **In** quoz p̄mo dicit
causā cōdemnacōis nō credenci-
um **In** sc̄do autēz dicit cām salu-
tis credenciū ibi: **Qui** autē facit ve-
ritatez: **Adhuc** em̄ in p̄mo paḡ
p̄to cōtinent tria . dicit em̄ p̄mo
qz prima causa ē inexcusabilitas
p̄pter lucis p̄nciam . **sc̄do** oñdit i
fidelū a luce auersionē . **tercio** di-
cit in ōmibus h̄ijs iusticie racōez
dicit ego hoc ē autē iudiciū: locu-
cio ē per causam hoc ē hoc ē causa
iuste cōdemnacōis . **glosa:** h̄ autē
est iudiciū . id ē causa cōdemnacō-
is (qz lux venit in mūdū) **Apo-**
caliph .xx. **Judicati** sunt mortui
ex h̄ijs q̄ sc̄pta erāt in libris sm̄
opa ip̄orum . **ij . Cor .v.** vt c̄teat
vnus quisqz p̄pria corpis . put gel-
sit: qz lux venit in mūdum: q̄ idō
sunt inexcusabiles s̄ si nō sunt il-
luminati accusēt seip̄s . **Ioh̄is .**
xij. **Ego** lux in mundū veni . **He-**
brie .i. qui cū sit splendor glorie et
figura sb̄stancie ei? q̄ ideo sūt iex-
cusabiles . **Ioh̄ .xv.** **Si** nō venis-
sem q̄ locutus eis nō fuisssem pec-
catū non haberēt . nūc autēz excu-
sacōnem nō habent de pctō suo .
Aug? .i. librop̄ . de trinitate **Si** q̄s
alij digito solē demonstraerit q̄

ille solem nō viderit. culpet potius
oculi lippitudinē q̄ digiti onfi
onē (Et dilexerūt tōies) glō. car
nales) magis tenebras) Contra
nō est naturale q̄ aliq̄s odio ha
beat lucē et diligat tēbras Ad h̄
autē dicendū q̄ duo sunt actus lu
cis. quorū vnus cōsequitur ex alio
vnus est illūināe: et sic prima lux
illūinat s̄m q̄ est racō omniū sci
biliū: et cū omnes tōies natura sci
re desiderāt impossibile ē q̄ aliq̄s
lucē odiat vel nō desideret in actu
isto Alius autē actus ex isto cōs
est manifestare sibi et alijs ea su
p̄ que cadit lux et sic turpis ablo
minatur lucē et odit eā. q̄ ex ea
sibi et alijs sua turpitudine manife
statur. primo mō dicitur de luce
Eccl̄. xi. Dulce lumē et delcābile
est oculis videre solē. de sc̄do autē
d̄r **Job. xxiiij.** Ipsi fuerūt rebel
les lūmī et nescierūt vias ei? Sic
ergo dilexerūt tōies magis tene
bras q̄ a tenēdo dicitur q̄ tenēt
oculos ne videāt **Tren̄. iij.** Me mi
nauit et adduxit in tēbras et nō in
lucē **Job. xxiiij.** Ignorauerūt lucē
si sbito appuerit aurora arbitra
tur vmbriā mortis et sic i tenebris
q̄si in luce ābulabāt. **Ysa. v.** Ve
q̄ ponit lucē tenebras et tenebr̄s
lucē (q̄ lucē) **Aug.** oculis egris
odiosa lux est q̄ puris est amabi
lis p̄s. **Posuisti tenebras noctez**
in ip̄a p̄t̄n̄sibūt om̄s bestie agri
Et subiūgit causā dicens (Erāt ei

eorū mala opa) Malū ei est tene
bra spūal̄ vt dicit d̄p̄o. **Eph̄. ij.**
ij. Ambulant in vanitate sensus
sui tenebras habētes obscuratur
itellēm alienati a via dei. **Job.**
ij. Qui dicit se in luce eē et fr̄em su
um odit: in tenebris est vsq̄ ad
huc **Q̄is em̄:** tangit rōem iusticie
dicens (ōmis em̄ q̄ male agit) nō
dicit q̄ malū agit. hoc ei ex igno
rācia et impotēcia infirmitatis fie
ri p̄t. s̄ q̄ male agit: hoc est cōn
trū virtuti. q̄ vtus plus in bene
agēdo consistit q̄ bonū agēdo (odit
lucē) veritatis et vtutis **Sapie. x.**
vij. Dū impij se putāt latere i te
nebrofis p̄ctis: tenebroso obliui
onis vel amēto disp̄si sūt **Job. xx**
iiij. Oculi adulteri obfuit caligi
nē dicens nō me videbit oculi? hac
verecūdia dū illustrātur lūmīe di
scussiois d̄ine dicit mōtib? cadi
te super nos et collib? opite nos
Apoē. xvij. (Et n̄ venit ad lucē)
q̄tuz in se est. **Eph̄. v.** Nolite cō
municāe operib? infructuosis te
nebrarū **Gen̄. iij.** Audui domine
vocē tuam et abscondi me. timui
em̄ eo q̄ nudus essem (vt nō ar
guātur) hoc est arguēda esse oñ
datur (opa ei?) **Eph̄. v.** Omnia
que arguūtur a lumine manife
statur. **ij.** **Re. xij.** Tu fecisti verbū
hoc in abscondito. ego autē faciā
in cōspectu om̄is isrl̄ et in cōspectu
solis hui? p̄ oppositū vero (q̄ au
tē facit veritate) q̄ veritas queit

lucē q̄ ipsa lux ē quā tenebr̄e nō
 cōprehenderūt. veritas em̄ vt dic̄
 anselmus ē reductio sola mente
 p̄ceptibilis q̄ omnia cogitata di
 cta et opata ad rectū mensuratur
Ps. Emitte lucē tuā et veritatem
 tuā ipsa me deduxerunt et addu
 xerūt in montē sanctū tuū. **primi**
Esdr̄e. iij. veritas manet et inua
 lesat in eternū et viuūt et obtinet
 in secula seculorū. **Philip. ij.** In
 ter q̄s lucetis sic luminaria in mū
 do. **Matth. v.** sic luceat lux vestra
 corā hōimib⁹ vt manifestent ope
 ra vestra ad exemplū aliorū. **Ma
 tlxi. v.** nemo accedit lucernam et
 ponit eā in abscondito neq̄ sub
 modio s̄ sup candelabrū vt qui in
 grediūtur lumē videāt (quomā
 in deo) qui sūma lux ē et manife
 stans omnia bona (facta sūt) p̄ me
Thimo. vltio Qui inhabitat lucē
 inaccessibile. **Dan. xij.** q̄ docti fu
 erint fulgebūt q̄i splendor firma
 meti et q̄ ad iusticiā erudiūt mul
 tos q̄i stelle erūt in perpetuas ef
 mitates. idō dic̄t **Apl̄us Rō. xij.**
**Abiciam⁹ opa tenebrarū et idu
 anur arma lucis sic vt in die hō
 neste ābulemus.**

Post hęc venit ih̄s et. **Hic**
 incipit tertia ps̄ in q̄ post
 ea q̄ virtute dant baptismo. **Di
 uiditur aut̄ in duas ptes in q̄rū**
p̄ma induc̄t q̄stionē. In sc̄da ex
 ioh̄is testimonio iduāt determi
 nacōem q̄ plene soluit q̄stionem

ibi: R̄ndit ioh̄ānes et dixit: **Que
 stio aut̄ de purificacōe diuiditur
 in duas ptes.** In q̄z prima t̄git
 id qd̄ mouet ad q̄stionē. Et in se
 cūda ponit q̄stionē ipsam ibi: sc̄a
 ē ergo q̄stio et. **Adhuc p̄ma ha
 rū in duos diuidit paginaphos.**
**In quorū primo t̄git id qd̄ ad
 q̄stionē mouit ex pte baptisma
 tis dñi.** In sc̄do aut̄ t̄git id qd̄
 ad q̄stionē mouit ex pte baptis
 matis ioh̄is ibi: **Erat aut̄ ioh̄es
 baptisās.** In p̄mo triadic: aduē
 tū dñi ad locū baptismatis. mo
 rā ibidē. et opus. dic̄t ergo: **post
 hęc: hoc ē pt̄ disputacōem cū ny
 codemo factaz nō stinue s̄ aliqñ
 to interposito tpe: venit ih̄s: vt
 autor salutis fontē baptismatis
 aq̄. iā ex suo baptismo vtutez re
 generatiā hōtis deriuare volēs
Proverb. v. deriuētur fōtes tui
 foras et in plateis aq̄s. **Numeri
 xxij.** fluet aq̄ de fitula eius et se
 mē ei⁹ eit in aquas multas. **Ysa
 ye. xij.** haurietis aq̄s in gaudio
 de fonte saluatoris (et discipuli
 ei⁹) q̄ ministri fuerūt baptisma
 tis. i. **Coz. iij.** sic nos existimet
 hō vt ministros xp̄i discipuli em̄
 erant informādi doctrina et exem
 plis ei⁹. et ideo idiuidui comites
 seq̄bantur eū. **Ioh̄. xij.** vbi sum
 ego illic et minister me⁹ erit (in
 iudeā terram) **venēsā galilea in
 q̄ pt̄ doctrinā nicodemi intraue
 rat vt iudeis tanq̄ noticiāz dei et****

sc̄pturaz h̄ntibus baptisma eūā
gelisaret p̄s. **N**ot? in iudea deus
in isrl̄ magnū nomen ei? **V**enit
aut̄ fm̄ l̄am in iudeam a galilea
qz in iudea ex testimonio ioh̄is ml̄
ti preparati fuerūt ad doctrinā ei?
et baptismū et illis viā salutis on̄
debat et hoc est qd̄ dicit̄ venit ih̄s
et discipuli ei? in iudeā terrā et ac
cipit iudea stricte p̄ regno duaz
tribuū in q̄ ioh̄es apparuit bap
tisans (et illic morabatur) **E**cce
sc̄dm̄ s̄. mora salutis vt meli? fru
ctificet **Joh̄. xiiij.** **A**d eū veniem?
et māsiōem apud eū faciē? me
moriam eū hospitis transeūtis nō
facit fruct? p̄manētes vñ ouidi?
in epl̄is. **C**ertus in hospiti? nō
est amor. errat vt ip̄i qz n̄l̄ spe
resfirmi? esse fugit (cū eis) hoc ē
cū discipul̄ māsit in iudea glosa.
qz ibi est cōfessio peccatorz vel di
uinaz laudū illuc libenter venit
ih̄s et discipuli eius hoc est doctri
na et illūmacō ei? et ibi morabat̄
purgādo a delictis et vicij? p̄ bap
tismū sp̄ū sancti et est gl̄o. moral?
qz iudea cōfitem̄ et glorificās in
terptat̄ (**E**t baptisabat) ecce ter
cium et dicit̄ gl̄o. baptisabat suo
baptismo n̄ eo q̄ baptisat? ē a io
h̄e illō em̄. s̄. ioh̄is baptisma sb̄
iit vt essz via et p̄pacio suo bap
tismo q̄ baptisabat. baptism? em̄
ioh̄is nō cōferbat grām vt añ ex
positū est. s̄ baptism? xp̄i grām
cōferbat. **Q**uid̄ autē cōn̄ hoc p

hoc q̄ dicit̄ **Joh̄. iij.** **Q**uāq̄ ih̄s
nemine baptisaret s̄ tm̄ discipu
li eius. **A**d hoc r̄ndet glosa dicens
q̄ baptisabat p̄ discipulos et nō
p̄ seipm̄. **S**z q̄runt̄ hic duo. vñ
sc̄z q̄re xp̄us p̄ seipm̄ nō baptisa
bat cū ioh̄es de ip̄so predixit q̄
baptisatur? essz **Joh̄. i.** **I**ps̄ eos
baptisabit in sp̄ū sancto. **A**dhuc
hoc etiā predixit sp̄us in reuela
ciōe facta ioh̄am̄. **D**up̄ quē vide
ris sp̄itū descendētē et manen
tē hic est q̄ baptisat. **Q**ueitur
etiā sc̄do in q̄ forma discipuli cri
sti baptisauerūt. videt̄ q̄ sub in
uocacōe trinitatis. qz baptism?
eoruz cōferbat graciā quā cōfer
re nō potuit nisi ex sanctificaciōe
baptismi. vt dicit̄ hugo de s̄cto
victore. sanctificacōem aut̄ bap
tism? nō habet nisi ex inuocacio
ne trinitatis vt dicit̄ beda. **A**ccedat
verbū ad elementū et fit sacramē
tum. **A**d hoc dicendū q̄ cristus
propter quāqz causas dimisit q̄
nō per se baptisauit. quarū p̄ma
est: ne factū ioh̄am̄is p̄ hoc minu
ere videret. qd̄ etiā p̄ baptismū
discipulorū minuebat̄ vnde ip̄se
dixit oportet me minui **Joh̄am̄is**
iij. **A**lia ratio siue causa est ne ex
inuidia cōtra ioh̄anem officium
baptiste sui v̄surpaē videat̄. **T**er
ciam causā tangit gl̄o. qz sc̄licz
baptism? ioh̄am̄is fuit v̄mbra et
via ad baptismū cristi et ideo per
hoc p̄paratorū paulatī debebat

introduci veritas et ideo paulatim
 incepit veritas baptismatis primo
 in discipulis. et sic paulatim profici-
 ebat sicut et circumficio cucurrit do-
 nec paulatim homines assuescerent om-
 nes baptisari. quod enim in talibus ci-
 to apparet turribile est. quia a consue-
 tis non est facile recedere. **Quarta**
 causa est fidei. quia christus noluit quod in bap-
 tistis spes poneret quod factum fu-
 isset si ipse baptisasset. **Quinta cau-**
 sa iterum est fidei. quia noluit christus quod ali-
 qua precellencia esset ex baptistis
 in baptismo. ne aliquis posset ex
 suo baptismo gloriari tanquam ipse
 a digniori baptista esset baptiza-
 tus quam alius. et ideo etiam apostoli
 pauci baptisauerunt sed baptisabant
 inferiores discipuli vel ministri.
vñ. i. Cor. i. neminem vestrum bapti-
 saui nisi crispum et gayum. gratia enim sacra-
 menti et dignitas non est ex bap-
 tistis. sed ex passione christi in sacra-
 mento operante. **Ad hoc autem quod dicitur**
quod iohannes et spiritus sanctus dixerunt
hic est qui baptisat. Dicendum quod il-
 le dicitur facere aliquid cuius autori-
 tate fit. et quia discipuli christi autori-
 tate dicuntur baptisare. ideo christus
 dicitur baptisare. vel dicatur secundum glo-
 sam augustini quod christus baptisat iterum
 semper et in omni suo baptismo quam-
 uis minister tangat corpus? exteri vi-
 sibili elemento. **Ad hoc autem quod vlt-**
teri? querit de forma baptismatis
discipulorum christi. dicendum quod
 nihil certum traditum est de hoc

preter hoc solum quod constat quia ad hoc
 quod baptismata discipulorum gratiam
 christi confereret: oportuit quod vel in no-
 mine christi vel in nomine trinitatis
 baptisarent. **Et inter hoc duo per**
babilius est quod baptisauerunt in no-
mine christi. quia iohannes baptisa-
 bat mittens ad christum: post se vetu-
 rum. sicut dicitur. **Actu. xix.** iohannes
 baptisabat aquam in penitentiam. dicens
 in eum qui venturus est ut crederetur hoc
 est in ihesu quia in tali forma etiam fa-
 ctum iohannis approbat et tamen in
 nomine christi ut dicitur. **Ambrosius** tri-
 nitatis intelligit quia et vngens et vn-
 ctus et vinctio in nomine christi significa-
 tur et sic patet solutio ad quesita.
 (Erat autem iohannes baptisans) tan-
 git secundum ex quo oritur questio ex parte io-
 hannis. dicit autem tria: penitentiam ioha-
 nis locum congruentiam et quod hoc esse po-
 terat ante incarcerationem iohannis.
Dicit ergo: erat autem iohannes: glo-
 sa precursoris preparans baptismum
 christi. **Luc. i.** pibis enim ante faciem do-
 mini parare vias eius. (in enno)
Glosa. Ennos hebraice latine aqua
 dicitur. vñ quasi nominis interpretacio-
 nem aperies subdit (quia aqua mul-
 te erant illic) et ille locus congrue-
 bat multis baptisandis (iuxta sa-
 lim) tangit locum proprium quia in vicinio
 eorum civitatis que salim vocatur. que
 attollens eorum interpretatur. quia ibi
 per doctrinam iohannis et christi homines
 erant sus tollendi. **Glosa salim** opi-
 dum est ultra iordanem situm ubi oli-

melchisedech regit et h̄ melchisedech regnū et sacerdotiū xp̄i p̄figurant sic dicit **Deb. vi. Gen. x. iij.** Occurrit ei melchisedech rex salim offerēs panē et vinū (et ueniebāt) ecce officiū ioh̄is qd̄ instanter exercebat et ueniebāt mltiv̄ albe et baptisaban̄ hoc est ad baptismū et graciā cristi preparabatur. **Matth. iij.** Exibat ad eū in desertū ut baptisaretur ab eo cōfiteſ peccata sua. **Marci. p̄mo.** Exibat ad eum om̄is iudee regio et israhelite uinuerſi (et baptisabāt ab illo) in iordanis flumine: cōfiteſ peccata sua et ideo iuxta loca aquosa manebat. **Ecc̄. xxiiij.** Factus est in t̄mes abundās et fluū meus ad maē appropinq̄bat (nō dū em̄ erat ioh̄es missus in carcere) puenit euangelista q̄stionē que fieri posset quō illo predicante et baptisante ioh̄es baptisaret et p̄dicaret cū crist̄ non aperte p̄dicauit nisi p̄t̄ ioh̄is incarcerationem. ac si dicat qd̄ hoc fuit p̄mo āno predicacōis cristi. qn̄ p̄dicatio ioh̄is et cristi siml̄ auerterūt quā post incarcerationem ioh̄is crist̄ apcius q̄ ante p̄dicauit. **Matth. xiiij.** Herodes em̄ tenuit et alligauit ioh̄em et posuit in carcere propter herodiy adē uxore fratris sui. **Facta est autē q̄stio.** **Wic** tāgitur q̄stio exorta ex factis ih̄u et ioh̄is. **Et d̄nr** duo sc̄z exorta de purificacōe q̄stio et xp̄i

ap̄d ioh̄em delatoria accusacō. **In p̄mo** hor̄ tria tangūtur. s. exorta q̄stio et a q̄bus ortū habuit et de quo q̄stio fuit. dicit ego. **sc̄z** est autē questio in pp̄lo aparate factū et testimoniū ioh̄is ad factū xp̄i quous si legeſ itellexissent nulla q̄stio esse uideret qz ut dicit p̄s. **Aborti** sūt iūdi petre iudices eorū om̄es em̄ iudices veteris legis p̄iarche p̄p̄ete legislator et ipse p̄cursor q̄ iudicauerūt p̄p̄m aborti sūt: et umbr̄ t̄m sūt iūdi petre. id est p̄ cōpacōnem ad petrā xp̄m. **Moyſes** em̄ ipediciōis lingue ē. **ysaias** polluta labia habz. **Jeremias** nescit loq̄ qz puer est. **Ipsē** p̄cursor a xp̄o baptisari bz si mūdandus est et sic in om̄ibus alijs. t̄m qz carnales erāt exteri orib̄ detinebatur amore humano pl̄ q̄ amore ueritatis et q̄stionem hac faciebāt. **Orta** autē hec q̄stio fuit (ex discipul̄ ioh̄is) in mio zelo mgr̄m zelādū in p̄iudiciū ueritatis putantib̄ et contēdentib̄ ioh̄em maiorē esse cristo et baptismū ioh̄anis meliorē eē baptismū xp̄i. q̄stio at̄ orta fuit a discipul̄ ioh̄is cū iudeis q̄ etiā t̄r̄dicōes phariseoz exteiores uenerabatur sic etiā. **Matth. ix.** Cū discipul̄ phariseoz q̄stioez faciebāt dicētes q̄re nos et discipuli ioh̄is ieiunam̄ tui autē discipuli nō ieiunāt. **siuor** em̄ multas tales exortat questioes. **(De purificacōe)**

Tercium est de quo fuit questio .s. vtrum
 purificatio baptismatis iohannis
 melior esset vel purificatio bap-
 tismatis christi. Est autem adhuc questio
 de hoc inter doctores . qz dicit be-
 da baptisavit iudas et baptiza-
 tum est . baptisabat iohes et non
 erat baptisatum nisi in aqua. Contra
 Crisostomum expresse super hunc locum dicit
 qz baptismus iohannis gratiam confere-
 bat . Dicit enim Crisostomus . qz sicut bap-
 tismus iohannis erat preparatorius ad
 baptismum christi ita et baptismus di-
 scipulorum christi preparatorius fuit ad
 baptismum christi . ergo videtur qz nec
 vnus nec alius gratiam conferrebat
Ad huc Iohannis . vii . dicitur Non
 dum erat spiritus datus qz ihesus non
 dum erat glorificatus . ergo videtur
 qz ante resurrectionem et ascensionem
 in baptismis non dabatur spiritus . ego
 nec gratiam ego nec baptismus iohannis
 nec baptismus christi ante passionem
 et resurrectionem et ascensionem gratiam
 conferrebat . Ad huc autem baptismis
 iohannis christus erat baptisatus .
 si baptismus iohannis quod christus est bap-
 tisatus dignior est quam baptismus qui
 alii sunt baptisati ego et baptismus
 iohannis melior est quam baptismus christi .
Ad hoc dicendum quod in veritate bap-
 tismus iohannis nullam inter gratiam
 conferrebat quam peccatum deleveret si-
 cut dicunt sancti doctores **E**t sicut
 tenet fides catholica **Q**z ergo vide-
 tur Crisostomus dicere quod gratiam confere-
 bat intelligendum est de gratia non

gratum faciente sed gratis data . qz
 magna est ipsa gratia preparans ad
 christum . hac ergo gratia preiuit ante
 dominum per plebem perfectam non quod
 perfectione gratum facientis gratie sed
 perfectam exhibuit ad hanc preparatio-
 nem . sic **Gen . vi .** dicitur de noe erat
 vir iustus atque perfectus in generatione
 sua cum deo ambulavit . **Q**uod autem
 vltimus dicit Crisostomus . qz bap-
 tismus discipulorum christi non conferebat gratiam
Dicendum quod duplex est baptismus
 discipulorum christi . quidam enim fuerunt
 primo discipuli iohannis et postea cri-
 sti . illi tamen adhuc potius adherent
 iohanni baptisabantur baptismis iohannis
 et de illis loquitur Crisostomus . **C**um
 autem dimisso iohanne facti sunt pfe-
 di discipuli christi baptisabantur bap-
 tismo christi et tunc gratiam conferrebat
 et de illis non loquitur Crisostomus . vel potest
 dici quod duplex gratia confertur in bap-
 tismo . .s. delectationis peccatorum . et il-
 lam gratiam spiritus contulit baptismus christi
 discipulorum qui christi baptismis bap-
 tisabantur . **A**lia gratia est apertio ianue
 celestis . et illam non contulit
 baptismus ante christi passionem . que
 peccatum soluebat et ante resurrectionem
 que vitam glorie dabat . et ante ascen-
 sionem que in celum introducebat et
 de hac intendit Crisostomus . **A**d hoc autem
 quod obiicit quod spiritus nondum erat da-
 tus . etc . dicendum quod spiritus datus fuit
 diuisiones gratiarum . et ante glori-
 ficacionem ihesu non erat datus ad
 introducendum in ianuam paradisi

licet daret ad delectationem peccati. Ad
id quod obicit de dignitate bap-
tismi quo christus baptisatus est. Dic-
tū quod ille baptisatus christus nichil con-
ferebat. sed ab eo vim regnationis
accepit et ideo quo ad effectum nulli-
us erat dignitatis. sed potius dignior
quod ad effectum erat baptisatus disci-
puloꝝ. Ex hoc autem quod dignior quod
baptisatus est vel indignior non at-
tenditur dignitas purificationis
baptismi et ideo nichil valet ob-
iectio. Et uenerunt ad iohannem. Uic
tangit latens delatoria accusatio
Et tangit duo scilicet accessum deferre
ad eum et delationem ipsam. Accessus
tangit dicens. Et uenerunt discipu-
li iohannis scilicet et forte quidam in-
dei cum ipsis ad iohannem appropin-
quantes ex zelu et amore. Ysa. xx
ix. Appropinquat populus iste et la-
bis suis glorificat me. cor autem
eorum longe est a me et tenuerunt me
mandato hominum et doctrinis. man-
data enim hominis isti uenerabatur
plius quam mandata ueritatis. Pic ego
uenerunt ad iohannem. Et dixerunt ei
Eccā. ix. Quo si mordeat serpens
in silencio nichil eo minus habet quod oc-
culte detrahit gloriam. quasi instigarēt
inuidium contra iohannem. Rabbi tria di-
cunt: iohannis excellenciam in sapientia bene-
ficiū quod impendit ex beniuolencia
et christi quasi usurpata gloriam. dicunt
ego rabbi cum sis excellenter omnium
magister et magistri debeas ha-
bere gloriam per se. Oleum pec. non. ac

(qui erat tecum) sicut cum principalior
non ei tu eras secum sed ipse tecum
tu fuisti principalior (trans iorda-
nem) ubi eum baptisasti et sic benefi-
cium impediti (cum testimonium per-
hibuisti) et sic magnus honorem im-
pedisti. Eccā. xii. Ex multa loquela
temptabit te et subridens interroga-
bit de absconditis tuis. publi. xi.
Simulator ore decipit amicum su-
um. Eccā hic baptisatus et sic offi-
cium tuum usurpat. Et omnes ueniunt
ad eum te derelicto: et sic gloriam sub-
ripit tibi. proverb. v. Ne des ali-
eius honorem tuum et annos tuos
crudeli: ne forte impleatur extra-
nei uiribus tuis et labores tui sint
in domo aliena et gemas in nouis-
simis. Dic ergo contra christum pro-
uocabat iohannem. Respondit io-
hannes et dixit. Uic incipit indu-
cte questionis determinatio. Et diui-
ditur in quatuor partes penes qua-
tuor in quibus iohannes ostendit
christi preeminenciam et sui ad eum hu-
militatem. Primum est penes diuini-
tatis christi preeminenciam. Secundum
autem penes baptisandi potestatem.
Tertium penes doctrine sapientiam.
Quartum penes spiritus et omnium
donorum spiritus excellenciam. In p-
mo horum duo facit. Primum est quod
sua ad christum ostendit humilitatem.
secundum est quod ex natura diuina christi
demonstrat dignitatem et autorita-
tem. de primo dicit. (non potest homo)
purus sicut ego sum. Job. xxv.

homo putredo et filius hominis ver-
 mis (accipe ex se quicquid) quia ni-
 hil tibi habet in seipso. **Rō. vij.** Scio
 quod non habitat in me hoc est in carne
 mea bonum. **i. Cor. iij.** quod habes
 quod non accepisti. quod si accepisti
 quid gloriaris? (nisi fuerit ei da-
 tum de celo) **Jacobi. i.** Omne da-
 tum optimum et omne donum perfectum de
 sursum est descendens a patre. **Paralip-
 vltio.** Tua sunt universa et que de
 manu tua accepimus. q. d. cum ego
 purus homo sum ea que habeo a deo ac-
 cepi. **Ecce iohannis humiliatio** (ip-
 sos mihi testimonium prohibetis)
 dicendo cui testimonium prohibui-
 sti. (quod dixerunt **Joh. i.** non sum ego
 christus) et in hoc tangit christi excellen-
 tia. **Aug.** respuit a se falsum bono-
 rem ut teneat solidam virtutem.
Christus enim vere est deus ego homo (h
 quomodo missus sum ante illum) sicut
 servus ante dominum. et sicut proco ante
 regem. et sicut propheta ante deum appa-
 rentem. **Luce. i.** Tu puer propheta al-
 tissimi vocaberis etc. et ibidem ipse
 prohibet ante illum in spiritu et virtute be-
 lye. et de hoc super **Lucam** multa dicta
 sunt. Sic ergo ostendit christi super ho-
 minem secundum divinitatem preeminenciam
 (Qui habet sponsam) hic ostendit bap-
 tistam potestatem et potentiam et bap-
 tismi christi latent innotuit gratiam. Di-
 cit autem quatuor. primo ostendit in christo
 esse divine generationis potentiam. In
 secundo sumptus ad hoc amicitiam. et
 nullam invidiam. tercio ostendit ad re-

generacionem multorum suam leticiam. 3.
 quanto declarat ad hoc quod ipse decre-
 scat rationabilem iusticiam. dicit ego
 qui ut regnacionis huius in se po-
 tentiam habet sponsam: hoc est qui fe-
 cundare potest ad generationem spiritu-
 alium filiorum sponsam ecclesiam etc. verus
 sponsus) Qui autem talis est oportet
 quod sit verus deus quoniam nobis confor-
 mis sit per assumptam humanitatem. hic
 enim ex conformi sibi sponsa ecclesia po-
 test per potentiam divinitatis generare fi-
 lios spirituales: et alii qui non habent
 eiusdem potentiam non potest esse spon-
 sus sed potest esse amicus sponsi. **Ephē.
 v.** viri diligite uxores vestras sicut
 et christus dilexit ecclesiam. et semetip-
 sum tradidit pro ea ut illam sanctifi-
 caret. mundans eam lavacro aquae in
 verbo vite. unde glossa. sponsa est ec-
 clesia que generat et virgo permanens.
Ozee. ij. sponsabo te mihi in eter-
 num. **Ephē. v.** sacramentum hoc ma-
 gnum est. ego autem dico in christo et ec-
 clesia. unde quod generandi ex se non
 habet potentiam sponsus esse non po-
 test. **Ysaie. lvi.** Si ego quod genera-
 tionem alijs tribuo ipse sterilis ero
 dicit dominus (amicus autem sponsi). s-
 panymphus ut ego sum et ille qui
 sponsam non fecundat sed parat eam
 in ornatu ut digna sit tanto coniu-
 gio est ille (quod stat) per gratiam a spon-
 so acceptam. **Rō. xiiij.** Stabit autem
 potes est enim dominus statuere illum. stat
 autem patens ad imperium sponsi. **iiij.
 Reg. x.** Hi viri qui stant ante faciem

tuā semper. ac si dicat illi? est in
āplexib? spōsi semp esse et eā fecū
dare. mei autē staēt sim patris
ad iussuz illi? (et audit) qđ loq̄
tur dñs vt ōne dictū auditū pfi
ciat. i. Re. iij. Loquere dñe qz au
dit seru? tuus p̄s. **A**udiaz qđ lo
quatur in me dñs deus. de talibo
amicis dicit. **J**ob. xv. Vos dixi
amicos qz ōnia quecūqz audiui
a prē meo nota feci vob. **C**an. v.
Qui bitas in ortis amici auscul
tant te. om̄sem̄ amici auscultant
ad colloquiū illud qđ spōsus in
dulcedine cordis loq̄tur cū spon
sa (gaudio gaudet) hoc est gau
dio cordis et opis gaudet (app̄
uocem spōsi) in p̄ceptis et verbis
ōmibus. **P**sa. lxi. Gaudēs gaude
to in dño. **P**hil. iij. Gaudete in
dño semp. iterū dico gaudete vñ
quecūqz vox est de bonis xp̄i et ec
clesie scz qz ōnes veniūt ad eum.
hoc est michi sūmūz gaudiū: qz
p me regnācōis potēciā in bap
tismo suo video in prolē numero
sam fecūdari spōsaz ecclesiā. **I**n
hoc ergo gaudiū meum) qđ ha
beo de utilitate precursumis mee
(impletū est) michi qz hī qz ad
baptismū suū inuitati veniūt ad
eum et regenerātur. Et ita ostēdi
tur mei officij utilitas. **J**ob. xv.
Petite vt gaudiū vestrū plenū sit
Psa. lx. Tūc videbis et afflues et
mirabis et dilatabis cor tuūz qñ
cōuersa fuerit ad te multitudo ma

ris. fortitudo genaiū venient tibi
Sed hic incidit q̄stio cum sup̄
dixerit iobānes qz ad obsequiū
mimi seruicij dignus nō fuit si
aut ad solucōnem corrigie calca
menti. quomō hic audeat dicere
qz sit spōsi amicus? **A**d hoc autē
dicēdum qz respōsiones scđm in
terrogandū intencōnes aptātur
Super? ergo vbi leuite et sacer
dotes iobāni voluerūt suggere qz
suā p̄ferret cristo dignitatē: ibi
se humiliādo recognouit qnō es
set ydone? ad mimi obsequij vir
tutē. hic autē vbi discipuli p̄sua
dent emulacōis liuorē cōfitetur
se amiaz qđ nō faceret si inuide
ret. sed potē? detractōem discipu
lorū auxisset: et ideo se hic non ex
prehūcōne. sed excludens liuorē
dicit amicu (Illū oportz cresce)
quasi dicat hoc est de iure officij
et status mei qz illū vt verū dñm
oportet. hoc est oportū est cre
scere. qz ad hōem vt ille crescat
domiatu. potēcia. et miraculis. et
regeneracōe baptismatis (me au
tē minui) sicut p̄curfor minuit
in p̄sencia glorie illius quē p̄cur
rit. Et ideo etiā nō cōuenit qz ego
miracula faciā et in baptismo gr̄
ciam cōferā et hoc dicūt qz signifi
catum est in mō mortis vtriusqz
qz crist? moriēdo est exaltatus. io
hānes autē moriēdo est decurta
tus qz capite truncatus. **L**uc. ij.
Puer ih̄s p̄ficiēbat etate sapia et

gracia corā deo et hōmibus. unde
 dicit glosa q̄ ioh̄es est figura le-
 gis q̄ decreuit adueniēte veritate
 ij. Reg. iij. Ibat dauid p̄ficiēs
 et semp seipō robustior dom? at
 saul decrescēs q̄tidie. Gen. xxvij.
 fm. lxx. crescere te faciet deus me-
 us et donet tibi de roze celi et de pi-
 guedine terre abūdanciam (me-
 aut̄ minui) q̄z sicut lex ita edam
 baptisma ioh̄anis minuebatur
 crescēte ḡcia xp̄i et reuelacōne ve-
 ritatis. Ysaie. xvij. attenuabis
 gl̄a iacob et pinguedo carnis ei?
 emarcescet. hoc ē legis carnaliter
 obhuate in q̄ antiquus populus
 gloriabatur. (Qui defurū venit)
 hic tangit xp̄i in p̄dicacōe p̄emi-
 nentē sapiam. Et tāgit q̄tuor i q̄
 rum p̄mo id qd̄ intēdit p̄mittit
 xp̄i. s. p̄dicando p̄minentē sapiē-
 cīa. sc̄do sui ad xp̄m incōpabilez
 sermonis impiciā. terco ostēdit
 p̄dicacōnis xp̄i ab impitis et aia-
 libus hōmib? nō receptaz eē p̄ru-
 tendā p̄pter ipōrum ignorācīaz.
 q̄to tāgit sp̄ualū qui sermones
 xp̄i recipiūt p̄fundā intelligēciā
 am. dicit ergo: q̄ defurū venit:
Tripliat̄ venit xp̄us defurū: q̄-
 tum ad personā de sūmo celo. q̄-
 tum ad concepōne de opacōne
 sp̄ūssāndi. q̄tū ad naturā de al-
 titudie paradisi. de p̄mo i psalmo
A sūmo celo egressio ei? et occur-
 sus eius vsqz ad summū eius. de
 secūdo. Luc. i. qd̄ nascet̄ ex te san-

ctū opacōne sp̄ūssāndi cōceptū
 vocabit̄ filius d̄i. et ibidē fili? al-
 tissimi vocabit̄. de terco dicit̄ Jo-
 h̄anis. viij. vos deorsū estis ego
 de sup̄ius veni. quo ad hoc em̄ ve-
 nit de altitudine nature nostre i
 paradiso qz carnē accepit immunē
 a p̄ctō penalitātē autē voluntaie
 assumpfit. et ideo dicit̄ qz xp̄s nō
 fm legē concupiscēcie sed fm cor-
 pulentā substanciā tm̄ descendit
 de adam nō ita qz aliquid fuerit
 in adā qd̄ sine lege cōcupiscēcie.
 p̄ ones ex adā descēderit vsqz ad
 xp̄m de quo formatū fuit corp?
 xp̄i in beatissima v̄gine. qz h̄ di-
 xit quedā heresis. Sed pot? sic
 qz ab adam quidē p̄ ones fm le-
 gem cōcupiscēcie vsqz in beatissi-
 mā virgine descendit. et in illa a
 lege cōcupiscēcie purgatū fuit ta-
 mē p̄ sanctificacōem qua beatissi-
 ma virgo i vtero sanctificata fu-
 it. tamē ex hoc qz xp̄i cōceptū spi-
 ritussāndus opans sāguine? ei?
 purgavit ac sanctificavit. et ideo
 xp̄us fm legē concupie quā nun-
 q̄ habuit in lūbis ade nō fuit. et
 ideo de altitudine nature hūane
 fm quā corpus hūanum i para-
 diso fuit corpus accepit q̄tū ad
 peccati inunitatē et vicī infectio-
 nem. corruptibilitatē aut̄ pene vo-
 luntarie assumpfit et ideo dicitur
 de furū eē super ones s̄ctos pu-
 ros hōmes Gen. xxvij. Esto d̄ns
 fratru tuoz et incuruetur ante te

filij mris tue. **Ecc̄i. xlix.** **¶** Nat? est
homo princeps fratru firmituz
getis rector fratru stabilimentu
populi ps. **Omnia subiecasti sub**
pedib? eius oues ⁊ bo. ⁊ c. (Qui
de terra est) sicut ego ⁊ quilibet
purus homo (de terra loquitur)
⁊ tangit hic sui ex natura trena
celestiu in predicādo impiciā. vi
detur autē nō esse veruz. qz de ter
ra nō loq̄batur q̄nto dixerat ecce
agn? dei. **Mat. xvi.** **Caro ⁊ san**
guis nō reuelauit tibi s? pat? me
us q̄ in celis est. **Ad hoc dicit Cri**
sol. q? loq̄tur cōpatue hoc est
in cōpacōe xp̄i terreni sunt hmo
nes aliorū de terra. **3 Aug?** di
cit q? sermo p se est accipiēd? sic
q̄ de terra est in q̄ntum de terra ē
non loq̄tur nisi de terra **Sapie**
ix. **Que in p̄spectu sūt inuestiga**
mus cū labōe ⁊ q̄ in celo sunt q̄s
donabit nobis. **Ysa. xix.** **Hūili**
aberis de terra loq̄ris ⁊ de humo
audies eloquiū tuū ⁊ ideo h? qd̄
de celo dico ab illo q̄ de celo venit
accipio (qui de celo venit). **Johā**
nis. iij. **Nemo ascendit in celum**
nisi qui descēdit de celo fili? homi
nis q̄ est in celo (sup om̄s est) in
lumine sapiēcie ⁊ verbi dei. **Gen.**
xli. **Preconis voce fec̄ clamari vt**
om̄s genua flecterēt ⁊ prepositū
esse scirēt v̄niūse terre egipti. **Apo**
c. xix. **Habet in vestimēto ⁊ in fe**
more suo scriptū rex regū ⁊ dñs
domināciū. hoc autē probat p sa

piēcie ⁊ sermonis certitudinē di
cēs (⁊ qd̄ vidit) apd̄ prēm in ce
lis. videre autē filij est secreta pa
tris cognoscere ex hoc q? est sibi
cōsubstancialis. **Joh. viij.** **Ego**
qd̄ vidi apud prēm meū loquor
p̄ me. **Cor. xv.** **Primus homo de**
terra terren? **Secundus de celo**
celestis (⁊ audiuit) audire ē ab
alio p̄cipere: ⁊ hoc est filio conue
mēs scdm p̄sonā scdm q? habet
a patre q̄cquid habet. vnde per
essenciā videt ⁊ per generaciōem
audit. **Joh. xv.** **Quecūq; audiui**
a patre meo nota feci vobis ps.
Aures p̄fecisti michi. ⁊ c. (hoc te
stat) hoc est probat testimonijs
operū ⁊ veritatis que incōtradiā
abilia sūt ps. Testimōia tua cre
dibilia facta sūt nimis. **Joh. v.**
Opera q̄ ego facio in nomine pa
tris mei ipsa sūt que testimoniū
plibēt de me (Et testimoniū ei?
nemo accipit) hic occulte p̄mittit
discipulos dicēs. qualiter se car
nales auertūt a testimonio verita
tis: ⁊ est sensus nemo humū sa
piēs ⁊ de terra loquēs accipit ei?
testimoniū sicut nec vos facitis.
Johānis. viij. **Qui ex dō est ver**
ba dei audit. propterea vos non
auditis. qz ex deo nō estis. **Joh.**
vicefimopmo. **Dixerunt dño deo**
recede a nobis sciēciam viarum
tuarū nolum? **Ysaie tricesimo**
Auferte a me viam. declinate a
me semitam cesset a facie nostra

sanctus israel loquimini nobis pla-
 cencia videte nobis errores (quod autem
 accepit a testimonium) hoc ponit
 eorum signum qui christi accipiunt testi-
 monium. unde dicitur: qui autem illumi-
 natus a spiritu sancto: accepit eius
 testimonium: pro fide verborum suorum
 vel testimonium quod ego testificatus
 sum de ipso. **Ysaie. viij.** liga testi-
 monium signa legem in discipulis me-
 is. **Ps.** Mirabilia testimonia tua
 domine (significavit) hoc est in corde suo pro-
 fundatum sigillum impressit. **Cantic.**
 viij. pone me sicut signum super
 cor tuum (quod deus verax est) quod omnia
 que promittit in filio exhibuit. **Ysa-**
ie. xxxiiij. vnum ex omnibus non defu-
 it. alter alterum non quod fuit. **Rom. iij.**
Est autem deus verax. omnis homo men-
 dax. **Numeri. xxiiij.** non est deus ut
 homo ut mentiar. **Thym. i.** quam promi-
 sit qui non mentitur deus. **Heb. vi.**
Impossibile est mentiri deum. et hu-
 ius subiungit causam (quod enim misit
 deus) sicut christum misit deum. et ideo
 (verba dei loquitur) et sicut deus ve-
 rax est ita et christus verax est. **Cor. i.**
 dei filius iustus christus non est in illo
 est et non. **Ib. i.** quod mandauero ti-
 bi loquaris ad eos. **Regum. xvij.**
In hoc cognoui quoniam vir dei es tu
et verbum dei in ore tuo verum est. id est
 dixit petrus **Ioh. vi.** ad quem ibi-
 mus verba vite eterne habes. **Io-**
hannis. i. deum nemo vidit unquam
 unigenitus filius qui est in sinu pa-
 tris ipse enarrauit et ideo per omnia

credendum est ei et standum est do-
 ctrine sue in omnibus (non enim ad
 mensuram dat deus spiritum) hic tan-
 gitur quanta precellencia filii. scilicet in do-
 mis et in gratiis spiritus sancti super se et
 super omnes alios. Et tangit duo
 filii. scilicet precellencia. et ex hoc consequen-
 ter credendum in eum remuneracione.
De primo dicitur duo. scilicet precellencia fi-
lij. et precellencia carnis. de precellencia
 dicitur non enim ad mensuram dat de-
 us pater spiritum filio suo. **Atten-**
de quod secundum Crisostomum. hic dicitur spiritus
 ad quem vel dona spiritus sancti que filio ho-
 mini deus pater dedit pro vniuersis
 gratiam. quoniam cum filio dei in vnitatem pro-
 sone vniuit. hoc obicitur quidam. quod
 homo ille finite capacitatis fuit
 et sic omne creatum est finite capa-
 citatis. ergo spiritum non ad mensu-
 ram sed neque infinitum capere non potuit.
 falsum ergo videtur quod non ad mensu-
 ram spiritum sibi dederit. **Ad hoc**
posset dici quod sicut corpus christi que
dam habet in quantum est corpus. quodam
autem in quantum vnitum diuinitati. **In**
quantum enim corpus est. habet in lo-
co circumscriptionem. **In quantum enim**
est diuinitati vnitum habet quod in forma
panis existens in quolibet parte est to-
tum et in plurius formis loco a se
distans est idem et totum. ita et a-
 nima christi habet aliquid in quantum
 est anima et aliquid in quantum est diuini-
 tati vnitum. **In quantum enim est anima**
habet capacitatem finitam. **In quantum**
enim est vnitum diuinitati habet

capacitate infinite potencie quous
p essentia sit finita Int id em qd
est eencie finite a potencie finite a
id qd est potencie a eencie infinite
est id qd est eencie finite a potencie
ifinite a io quo ad intellectū ani
me xpi dicit vel dicit **Yfido.** Qz tri
mita sibi soli no est a lvi assump
to a ita pt dicit q aia xpi capax e
gracie totius spūs. qz no est sim
plex creatura s creatura dimitati
vmita. Quidā tñ dicit q est spi
ritus infinit? extēsiue a spūs infi
nitus s m qñtatem discretā. ita
q vtiqz qñtitas ad qñtate vir
tutis referat extēsiue. q intēsiue
infinit? est a dicit q hoc mō no
capit aia xpi spm nisi ad mensu
rā. s m autē numerz infinit? spūs
est q m nūo a spē donoz est infi
nitus: a dicit q hoc mō aia xpi
reapit spm no ad mensurā. s m at
nūm infinitus spūs est q m nūo
a spē donoz est infinit? a dicit
q hoc mō aia xpi reapit spm no
ad mēsuram. qz tñ sint multe di
uisiones spūs sicut dr. i. **Coz. xij.**
Xps no recepit spm ad vñ sed
ad omnia dona a opa spūs **Sācti**
exponūt istud plane dicentes. qz
no dat de? pater filio spiritū ad
mensuram aliorū sanctorum. sed
abundantā ac si diceret. ego vel
mei similes recepim? spiritum ad
quedā sicut ego ad precursoris
officiū. ipse autem no ad mensu
rā nostraz s m copia a abūdācia

vmigenti sui recepit: a io sibi est
adherendū **Ysa. xi.** **Requiescet** sup
eū spūs dñi. spūs sapiēcie a intel
lectus spūs cōsiliij a fortitudinis
spūs sciēcie a pietatis a replebit
eū spiritus timoris dñi **Itē Ysa.**
lxi. **Spūs dñi** sup me in euāgelio
nazareorū baptisato dño descen
dit fons omis spiritus in eum **Ec**
cā. pmo. **Omnia** flumina fluūt
in mare a hui? assignat causam
qz (pat diligit filiū) a ipsa dile
ctōe cum omib? donis dat ei spm
a diligit eū sicut semetipm a tan
tum sicut seipm **Luc. iij.** **Tu es** fi
lius me? dilect? . puer. xxx. **Dile**
ctevteri mei dilectevtoz meorū
(a ideo omnia dedit in manu ei?)
hoc est in potestate ei? a subiecit
ei omnia. vt tantus filius quātus
est pater. **Phil. ij.** **Dedit** illi no
men qd est sup omne nomē. **Jo**
hānis. xvij. **Omnia** mea tua sūt
a omnia tua mea sūt a clarifica
tus sum in illis ps. **Omnia** sbie
cisti sub pedib? eius **Itē.** **Gloria**
a honore coronasti eū a constitui
sti eū sup opera manūū tuarū: a
ideo seqtur conueniēs retribuō
honorū operz (q credit in filiū)
merito fidei formate a dilectōis
que per fidē operatur a tendit in
eum (habet) nunc in spe a in cau
sa: a tandem in re a in effectū (vi
tam eternā) de qua iam dictum
est. **Ecclesiasticā** quarto. **Sapie**
cia vitam filiis suis inspauit.

Abacuc-ij. et **Rōnos. i.** iust? ex fide uiuit. **Joh. xi.** q̄ credit in me nō morietur in eternū. et p̄ oppositū (Qui aut̄ incredul? ē filio) ita q̄ p̄ fidem nō tendit in ip̄m q̄ ē vita et lux hōim. **Joh. i.** vita eāt lux hōim (nō uidebit vitā) qz uiderē vitā per intellectū est uiuere. **Ysaie. xxvi.** Tollat̄ impius ne uideat gloriā dei et ē t̄nslacō. **lxx.** Sed cōtra **Ps.** peccator uidebit et irascet. **Solutiō loq̄tur** hic de uisione affectiua pascente sicut supra dictū est. **Dictū** autēz psal miste itelligit̄ de uisione simplicia s̄m quā mali uidēt mō gloriā dei ut magis cōfundātur et torq̄antur. vñ dicit̄ detibus suis fremet et tabescet. **Ysaie. xxvi.** uideant et confundātur zelātes populi et ignis hostes tuos deuoz (**Ued** ira dei) id ē peccatū qd̄ est ire dei causa uel ira dei. hoc ē uindicta di (manet) et fundatur (sup̄ eum) p̄mens eū tanq̄ p̄odus. **Deutero. xxxij.** Ignis succēsus ē in furore meo et ardebit vsqz ad infernū no uissima **Proverb. vi.** zelus et furor uiri nō parcat in die uindictē **Et sic** cautos reddit̄ discipulos ne emulacōne aliq̄ moueāt contr̄ ip̄m. qz ire dei ōnes tales s̄bi accubunt. **Ysaie. ij.** q̄escite ab uīne cui? spūs est in narib? ei? qz excelsus reputatus ē. **Deut. xxxij.** s̄m. **lxx.** mibi uindictā et ego retribuā. **Dic** ergo p̄cellēcia xpi su

per ōnes est ostensa.
Capitulū Quartū.
Utergo cognouit ih̄sus (c̄c.) In hac pte sc̄dm sup̄ius datā diuisioneꝝ post baptismi p̄fectionē determinatur de grā sanctificata ī aquis et patet ordo p̄ se. qz ōnis grā ī aquis sanctificata in cōuacōnem habet a grā baptismi ī aquis p̄cepta. **Diuidit̄** tamē hec pars in duas ptes. **In** quarū prima tangit occasionē qua ad hāc doctrinā ē deuentum. **In** sc̄da aut̄ tangit doctrinā ipsaz ibi: uenit mulier. **In** p̄ma hāz tangit duo qz p̄mū est descriptiō loci. in q̄ facta ē doctrina. sc̄dm aut̄ descriptiō tēporis doctrine eiusdē ibi: hora at: **Tangit** aut̄ tria circa p̄mū. s. q̄liter locū in quo fuit in p̄cedēti doctrina reliq̄t. sc̄do quo ire disposit̄ ibi: et abiit iterū c̄c. **Tercō** q̄liter in trāsitū medio ad locū huius doctrine p̄uenit ibi: oportebat aut̄ cum c̄c. **Circa** primū autem dicit̄ duo. s. cām liuoris et inuidie exaritate cōn̄ ip̄m p̄pter quā locū relinq̄re expediebat. et eius dez liuoris temp̄ amētum si rōnem admittēt inuidia ibi: quāq̄ ih̄s: dicit̄ ergo duplicē liuoris cām dices ut ergo cognouit: qz qd̄ cognouit p̄ p̄sciēciaꝝ p̄pter instructiōnem hōim uoluit etiā agnoscere p̄ famā ut discipuli discerēt non moueri p̄pter secretū cordis sc̄iaꝝ